

Šilta, pavakary lietus su perkūnija. Saulė teka 5:50, leidžia si 5:30.

NAUJIENOS

Midwest Inter. Library Center
5721 Cottage Grove Ave. Gr.
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI

Kaina 5c

Chicago 8, Ill. Pirmadienis, Spalio - October 4 d., 1954 m.

Price 5c

233

LONDONO KONFERENCIJA BAIGES LAIMEJIMU

KOMUNISTŲ NESEKMĖ RUMUNIJOJE

Maskvos patvarkymu, rusai okupantai visuose kraštuose pradėjo vėl garsiai skalyti, ragindami lenktyniauti. Vilniaus radijas ir komunistinė spauda garbina lenktyniautojus, anksčiau vadina mus stachanovininkais, o dabar pramintus pirmūnais.

Rumunijoje, kurioje anksčiau buvo tiek daug kalbama apie pirmūnus, staiga patys komunistai liovėsi juos garbinę. Per trejetą metų pirmūnų buvo prikepta iki valios. Jei 1951 m. jų tebuvo tūkstantis, praėjusiais — pirmūnų skaičius pasiekė net 25,000. Šiais metais jie staiga pamiršti. Ne vien Rumunijoje, bet ir kituose pavergtuose kraštuose pirmūnus komunistai laiko priemone darbininkams išnaudoti. Pirmūnų pasiektos darbo išdavos buvo pagrindas išspausti darbininkams kuo daugiau prakaito, reikalaujant, kad ir jie pasiektų pirmūnų laimėjimus.

Rumunijos darbininkai pirmūnų pradėjo neapkęsti, nes jie dar labiau pasunkina komunistinėn priespaudon patekusių darbininkų gyvenimą. Ką darbininkai daro? Aišku, jie nepanaudoja fizinių jėgų, nes už tai atsidurtų kalėjime ar priverčiamojam darbo stovyklose. Rumunai darbininkai panaudoja priemones, kurios jokiais įstatymais nėra draudžiamos. Jie nutraukia su lenktyniaujančiais pirmūnais bet kuriuos santykius, jie boikotuoja kiekvieną pirmūną, nors jis už savo nugaros turi komunistų partijos ir Sovietų paramą. Angliakasy Geza Kopetin, žinomas savo srities pirmūnas, nors komunistų buvo giriamas ir garsinamas, susilaukė, kad darbininkai nutraukė su juo bet kuriuos santykius. Kopetinas buvo perkeltas į kitas anglies kasyklas, kur vėl pasižymėjo lenktyniauvimu. Tačiau nelgaitas tas didvyris džiaugėsi savo garbe, nes ir ten darbininkai pradėjo jį neapkęsti, laikydami talkininku Rumuniją ūkiškai apilėšti.

Sovietuose ir jų pavergtuose kraštuose viskas daroma pagal planą. Pagal planą gaminama, pirminiai ruošiami ir giriamasi naujais laimėjimais. Darbininkai taip pat pradėjo veikti pagal planą, pasyviai priešindami išnaudojimui, kurį rusai komunistai visur siekia vykdyti. Rumunų darbininkų pasyviu pasipriešinimas yra ženklas, kad darbininkai nebegaali pakelti vadina mus proletariato diktatūros vergijos. Ir kai visų pavergtųjų kraštų darbininkai panaudos šį būdą, Maskvos išnaudotojai bus pasmerkti žūti. (E.)

Čekai paleido du JAV kariškius

Waidhaus, Vokietija. — Iš laikę dvi savaites suimtus, šeštadienį čekų policija atgabeno į pasienį JAV armijos leit. Dries iš St. Albans, N. Y. ir puskarininkį Pesk iš Austin, Tex. ir atidavė Amerikos armijos atstovams.

Komunistai juodu pagrobė Vokietijos teritorijoje ir apkaltino šnipinėjimu. Po griežto Washingtono protesto, Čekoslovakijos valdžia nutarė "šnipus" paleisti.

Chicagoj policininkas Willard Fayley, grįžęs iš savo automobilį, rado besėdinčius 3 padaužas. Pareikalavus išsikraustyti, vienas iš jų jau puolė civiliai apsirengusį policininką, bet šis spėjo ištraukti revolverį ir puolė persauti. Suimti ir kiti jo du sebrai.

PASTABĖLĖS

Ir vesti turi įsakymo keliu

Kadangi iš SSSR pasieninių kraštų pasitaiko, jog lakūnais perskrenda šiapus geležinės sienos tikslu laisvę atgauti, tai dabar visi baigusieji aviacijos mokyklą turi apvesti. Kas prieš aviacijos mokyklos baigimą neapsives, tiems jos baigimo atestatai nebus išduodami. Taigi, lakūnų žmonos dabar bus įkaitais. Spėjama, kad panašūs potvarkis bus įvestas ir jūrų mokyklas baigusiems bei bebaigiantiems. Mat, šių paskutiniams metais daug paspruko vakaruosna.

Ryskėja tikrieji tikslai

SSSR viešai buvo skelbiama ir tuo klausimu daug rašoma, kad tikslu Sibire pakelti žemės ūkį ir apleistus dirvonus įdirbti bus iki 300 tūkstančių jaunuolių iš visų SSSR kraštų išgabenta Sibiran, vyriausiai Kazakstanan apgyvendinti.

Tą komunistų partijos sumanytą pavasarį paskelbė Chrusčio ir tuoj po to paskelbimo SSSR vyriausybė išleido atitinkamus nuostatus ir instrukcijas kaip tas planas turi būti įgyvendintas.

Dar galutinai to plano neįgyvendinus, tuoj buvo pranešta, kad ne trys šimtai tūkstančių jaunimo bus Sibiran išgabenta apgyvendinti, bet pusė milijono. O dabar jau kalbama kad "norinčių" tiek daug atsiranda, jog teks tas skaičius dar padidinti.

Be štai išvežtųjų tėvai gausna laiškus iš savo vaikų ne vien tik iš Sibiro, bet ir iš kitų šiaurės vietų ar net nuo Uralo ir kitur. Be to, pasirodo, kad daugiausia jaunimo Sibiran išvežama iš SSSR pasienių, kur ne rusų gyvenama.

Tatai tuo nauju menamai žemės ūkio planu SSSR vyriausybė varo rusifikacijos darbą ir kartu prisiidengdama naujais ūkiškais vykdo vergijos darbus.

Neabejotinai, karo strategijos tikslais SSSR rūpi Sibiras tirščiau apgyvendinti ir ten žemės ūkį savarankiškai pakelti. Bet iki šiol SSSR vyriausybė jokio didesnio darbo ūkio srity be vergų pagalbos nėra įvykdžiusi. Tiek įvairiose vietose nusauginimo darbai, tiek kanalų kasimai, upių gilinimai ir kiti panašūs darbai įgyvendinti tik vergais.

Tiesa, dabar vergijon imama kiek švelnesnėmis priemonėmis, nes išvežamiems vergijos darbams duodama nuo 600 iki 1,000 rublių kelionpinigių ir "nemokama" kelionė; be to, pažadais dar masinami nuvykus į vietą gauti gyvenimui patalpas ir... pirtis.

Iš Lietuvos tokių "savanorių" jaunuolių Sibiran iki šiol jau išgabenta per tūkstantis, o tai tik darbo pradžia.

Gen. Zahedi su šaho ir vakariečių šalininkais armijoje pereitų metų rugpiūčio mėnesį laiku nūvertė Mossadegh. Dabar vyriausybė išaiškino nepaprastai plačią komunistų sovietų špiūnažo ir sąmokslininkų organizaciją. Jau suimta daugiau kaip 650 armijos ir policijos karininkų.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto
Amerikos valstybės departamentas pareikalavo, kad komunistinė Lenkija ir Vengrija paleistų Herman Field (katrė), jo brolių Noel ir pastarojo žmoną Herą (drauge dešinė), kurie 1949 m. dingo anapus geležinės uždangos. Reikalavimas buvo įteiktas pasiremiant buvusio Lenkijos slaptosios policijos viršininko Josef Swiatlo suteiktais duomenimis.

VAKARAI SUMUŠTŲ SOVIETUS, SAKO NATO ARMIJOS VYRIAUSIAS VADAS

BET PERGALEI BŪTINAI REIKIA ATOMINIŲ GINKLŲ

DENVER, Colo. — Gen. Alfred Gruenther, atvykęs iš Paryžiaus strateginiams pasitarimams su prezidentu Eisenhoweriu, ta proga priminė Amerikai nepasiduoti sovietų raginimams uždrausti atominius ginklus.

Po pasitarimų su prezidentu gen. Gruenther pabrėžė, kad Vakarų galybė glūdi strateginėje aviacijoje, didžiuosiuose B-47 bombonešiuose. Sovietai tuo tarpu dar galį užimti Vakarų Europą, bet neatlaikytų atominių smūgių pačioj Rusijoj ir karą pralaimėtų, sako Gruenther. Sovietai negali užkirsti kelio minėtiems Amerikos tolimojo skridimo bombonešiams; jie taip pat dar nepajęgtų savo lėktuvais prasiveržti iki taikinių Jungtinėse Valstybėse.

Kitaip būtų kaip Dien Bien Phu. Jei atominiai ginklai būtų uždrausti, aiškino gen. Gruenther spaudos konferencijoj, Vakarų kova su komunistų armijomis būtų panaši į mūsų dėl Dien Bien Phu tvirtovės Indokinijoj. 42,000 vyrų armija paprastai turi nugalėti 12,000 gynėjų, palygino gen. Gruenther.

Vienybė — galybė
Gen. Gruenther ragino Vakarams būti vieningiems, nes sovietai gali nesunkiai susidoroti su kiekviena Vakarų valstybe paskirai, bet negali Vakarų įveikti, jei jie laikysis išvien.

Dėl to sovietai ir darą, ką įmanymai Vakarų vieningumui suskaldyti. Gruenther įspėjo dabotis komunistų propagandas, turinčios tikslą sukelti ginčus ir vaidus Vakarų sąjungininkų tarpe.

Malenkovas gudresnis už Stalina
Propagandinėj srity Malenkovas su savo gauja esąs daug gudresnis ir už patį Stalina, galvoja gen. Gruenther. Užvesta iš naujo propaganda už atominių bombų uždraudimą (tai pasiūlė Višinskis Jungtinėse Tautose) susilauks Vakarų Europoj atgarsio. Dėl to Amerika turės dar daugiau bėdų Europoj, ypač tose tautose, kurios yra arčiau sovietų patrankų pavojaus, pranašauja NATO vyr. vadas.

Satelitų šalyse trūksta maisto
Washingtono, D. C., vyriausybė paskelbė oficialų pranešimą apie sunkią mitybos būklę sovietų satelitinėse valstybėse. Derliaus gauta labai mažai, ir se tautose, kurios yra arčiau sovietų patrankų pavojaus, pranašauja NATO vyr. vadas.

SSSR Berlyne prie Vakarų sektoriaus pasienio pradėjo statyti naują tankistų paminklą, į vietoj nunvertus Vakarų pusėj.

Vos neiškrito iš lėktuvo

SOUTH BEND, Ind. — United Airlines lėktuvui, skrendantį į New Yorką, atsidarė durys ir šalimais sėdįs keleivis pulk. James Greenway iš Seattle, Wash., išsviro į lauko pusę.

Jo laimei jis tuo metu buvo prisirišęs prie sėdynės diržų, kuris kiek išsitempė, bet nenutrūko. Gretimais sėdėje keleiviai jį įtraukė į lėktuvą. Bet dėl susižeidimo, lėktuvas buvo priverstas nusileisti South eBnd aerodrome, iš kur pulk. Greenway buvo nugabentas į ligoninę.

Komunistai pulsia Quemoy spalio 15

TAIPEI, Formoza. — Kinijos komunistai nepagerbė, kaip žadėjo Konfucijaus bombarduojant Formozą. Jei dabar per garsialkalbūs šaukia Chiango kareiviams, jog spalio 15 d. jie tikrai išsikelsią į Quemoy salą.

Be propagandinės kovos, Kinijos pakraščiuose tebevyksta ir stipri artilerijos dvikova. Komunistai apšaudė ne vien Quemoy, bet ir Tachen salas, esančias gerokai į šiaurę.

Sovietų sportininkai — visi profesionalai

FRANKFURTAS, Vokietija. — Pabėgęs lenkų sportininkas Jan Miecznikowski tvirtina, kad visi sovietų pasaulinės klasės sportininkai yra valdžios išlaikomi ir iš to gyvena.

Panaši padėtis esanti ir Lenkijoj bei kitose satelitinėse šalyse. Kandidatai į pasaulinę olimpiadą, kuri įvyks Melbourne 1956 metais, jau dabar pralaidžia visą laiką, besiruošiant sumušti amerikiečius sportininkus mėgėjus ir iš to susidaryti milžinišką propagandos kapitalą.

Bet komunistai ir reikalauja iš savo išlaikomų bėgikų. Pav., kai jis susižeidė koją ir negalėjo bėgti, jam įšvirškė vaistų ir įsakė vistic bėgti.

Nežiūrint sovietų sportininkų profesionalumo, pasaulinių olimpiadų komitetas labai apsidžiaugė, kai jam galiausiai pasisekė prikalbinti Maskvą, kad ji įstotų į komitetą.

Sovietai kvietimą tik tada priėmė, kai įsitikino, jog ateinančioj olimpiadoj jie išeis nugalėtojais, nustumdami JAV į antrą vietą.

9 VALSTYBĖS PASIRAŠĖ SUTARTĮ APGINKLUOTI VAKARŲ VOKIETIJĄ

JEI SUTARTĮ RATIFIKUOS PRANCŪZŲ PARLAMENTAS, PRIE EUROPOS GYNYBOS PRISIDĖS 500,000 VOKIEČIŲ

LONDONAS. — Sekmadienį pasibaigė 9 valstybių Londono konferencija, kurioj buvo pasirašytas istorinės reikšmės susitarimas suteikti Vokietijai visišką nepriklausomybę ir leisti jai sukurti 500,000 vyrų armiją.

Vokietijos kancleris Konrad Adenauer, nežiūrint, kad buvo priverstas padaryti daugiau nuolaidų, norint patenkinti Prancūzijos reikalavimus, skelbdamas konferencijos vaisius, laiko ją visiškai sėkminga, atsiėkus pilno susitarimo Europos apsigynimo problemomis. Konferencijoj buvę dramatiškų momentų, bet galutinėj išvadoj Vokietija atsidarė prieš slenkščio į laisvę. Susirgęs slogom Mendes-France tuoj išvyko į Paryžių.

Iškilmingas aktas buvo pasirašytas Lancasterio namų muzikos salėj. Mendes-France išgavo ką galėjo, svarbiausia veto teisę Briuselio šalių taryboj, kuri prižiūrės Vokietijos apsiginklavimą ir dabo, kad jos armija nepašauktų pusės milijono vyrų. Vokietija turėjo duoti pasižadėjimą, kad ji niekad nepradės karo dėl Rytinės Vokietijos išlaisvinimo.

Pagrindiniai nutarimai

Pats pagrindinis ir reikšmingasis nutarimas buvo padarytas 3 Vakarų okupacinių valstybių baigti okupaciją Vokietijoj ir suteikti jai visišką nepriklausomybę iki ateinančių metų kovo mėnesio.

Berlynas lieka okupuotas

Konrad Adenauer iš savo pusės pripažino ir toliau teisę 3 Vakarų sąjungininkams laikyti savo okupacinę administraciją Vakarų Berlyne ir vesti derības su sovietais Vokietijos taikos ir suvienijimo problemomis. Vokietija atskira sutartim garantuos buvusioms okupacinėms valstybėms laikyti savo armijas Vokietijoj, bet ne okupacine, bet kaip savo sąjungininkų.

Vokietija — NATO 15-tas narys

Konferencijoj vienbalsiai nutarta priimti Vakarų Vokietiją į Šiaurinio Atlanto Saugumo Organizaciją — NATO.

Šis klausimas formaliai bus sutvarkytas spalio 15 d., susirinkus NATO šalių tarybai, į kurią įeina 14 valstybių. Tam reikalinga visų narių pritarimo. NATO garantuos, kad Briuselio pakto šalių tarybos nustatytos armijų ir ginklų kvotos nebus peržengtos.

Praplėčia Briuselio pakta

Į 5 valstybių Briuselio pakta, sudarytą 1948 metais, dabar bus priimta ir Vokietija su Italija. Ligšioliniai Briuselio sąjungininkai buvo: Anglija, Prancūzija, Olandija, Belgija ir Liuksemburgas. Į praplėstą sutartį, be Vokietijos ir Italijos, galės įstoti ir kitos Europos valstybės, Danija ir Norvegija jau pareiškė savo norą prisidėti prie šio pakto.

Laukiama ratifikavimo

Londono susitarimais tik tada formaliai įsigalios, kai šios konferencijos valstybių parlamentai susitarimus ratifikuos. Dėl 8 valstybių, išskyrus Prancūzijos, parlamentų ratifikavimu nėra jokios abejonės.

Visos šios valstybės su nekantrumu laukia, kada pradžia į ratifikavimą padarys prancūzų

parlamentas. Mendes-France kalbėjo, kad po jo reikalavimų patenkimo yra pagrindo tikėtis parlamento pritarimo. Bet prancūzai jau tiek yra apvylę vakarus savo delsimu dėtis į bendrą gynybos frontą su vokiečiais, kad laisvasis pasaulis tik tada lengviau atsidus, kai jų parlamentas ratifikuos Londono konferencijos susitarimus.

Vokietija — 4-ta galybė

Londono konferencijoj visos 8 valstybės pripažino, kad be Vokietijos Europos gynybos sistema būtų nepilna ir neefektyvi. Suteikus Vokietijai nepriklausomybę ir teisę apsiginkluoti, Vakarų pasaulis šalia Jungt. Amerikos Valstybių, Anglijos ir Prancūzijos, atsiranda 4-tasis "didysis" — Vokietijos federalinė respublika.

Kremlius, žinoma, nemano savo kiršinimo ir skaldymo politikos baigti. NATO vyr. vadas generolas Gruenther naujai įspėjo, kad Vakarams reikia laukti naujų, sovietų sukeltų, bėdų.

Prancūzų gynybos galva "išdavikas"

Keliama byla apsaugos tarybos gen. sekretoriui Jean Mons

PARYŽIUS. — Pašalintam iš Prancūzijos krašto apsaugos tarybos nuolatiniam sekretoriui Jean Mons bus iškelta išdavystės byla. Jam gresia 5 metai kalėjimo mažiausia. Po apklaušinėjimo, kaip jis galėjo savo įstaigoj laikyti žinomus komunistų simpatikus, Mons laikinai paleistas.

Policija pagavo agentą

Monso aukšti pareigūnai, Turpin ir Labrusse, gynybos tarybos slaptus nutarimus išdavėdavo komunistams per laikraštiniuką Andre Baranes. Jis dirbo prancūzų kontrašpiūnažo įstaiagai ir kartu komunistams. Per eitą šeštadienį Baranes buvo pagautas, bebėgant dviračiu į Šveicarijos pasienį.

Prieš tai jis slapstėsi radikal-socialistų atstovo, buvusio Lanliel vyriausybės nario, Andre Hugues namuose Newerse ir viename vienuolyne prie Avalono.

Šioj špiūnažo byloj buvo apklaušintas ir buvęs ministeris pirmininkas Paul Reynaud.

Apsaugos tarybos tarnautoja Miticier - Lasserson tvirtino tardytojui, kad jau seniai kilo įtarimas apie tarybos paslapčių išdavimą. Apie tai ji išspėjusi ir tarybos įstaigos viršininką Jean Mons, bet šis neatkreipęs tinkamo dėmesio.

Jean Mons šiose aukštose pareigose buvo nuo pat krašto apsaugos tarybos suorganizavimo 1950 metais. Prieš tai jis kurį laiką buvo Prancūzijos įgaliotiniu Tunisijoj. Savo politinę karjerą Mons pradėjo nuo sekretoriavimo pas buvusį ministerį pirmininką, dabar jau mirusį, Leon Blum.

1955 metu
TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI SU FM
— FONOGRAFAI —
TV IR RADIJO LEMPOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas
patyrusių inžinierių. Sažiningas ir
geras patarnavimas garantuotas.

DAINA
TELEVISION
sales-service

3130 So. Halsted St. DANUBE 6-6887

Moving Moving

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGU METŲ PATYRIMAS — PIGUS SAŽINGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMU
IRANKIAI, KAMP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JOSŲ PER-
KRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INSIURINTI.

J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO
29, ILLINOIS. Tel.: WA1brook 5-9209

Taupymas yra turtingumo šaltinis

Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki \$10,000.

MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAFayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS

Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nušimčio

PLANINGAS TAUPYMAS
MAKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turintis atliekamus nuo pragyvenimo
pinigus taupyti kas savaitę.
Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, išsilimui namo,
automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems
reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis
ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, ILL.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. V1rginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausios baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skaibiamos mašinos, šaldytuvai, gazu šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

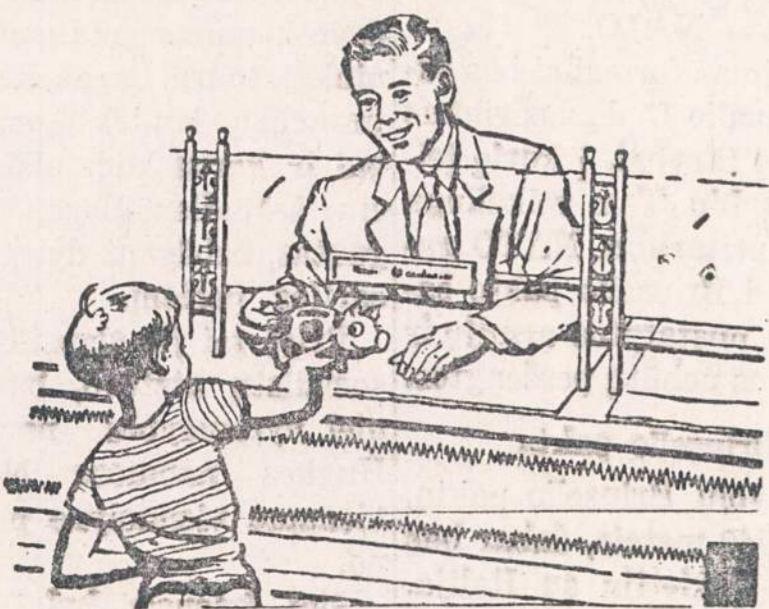
Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted Str. Victory 2-4226

Įmonė atidaryta. Pirm., Ktv. 9-9:30 Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

WELCOME, SAVER!

Smulkūs ir stambūs taupytojai vienodai prašomi
atsilankyti prie mūsų langelio. Jūs galite pasirinkti
taupymo sistemą ir visada rasite draugiškus žmones,
pasiruošiusius jums patarnauti. Santaus apdraustas iki
\$10,000. Dideli dividendai mokami 2 kartus į metus.

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILLINOIS
Telef.: HAYmarket 1-2028

Valandos: Pirmad., antradi., penktadi., nuo 9 ryto iki 4 val.
vak. Ketvirtadi., nuo 9 ryto iki 3 vak. Trečiadi., uždaryta.
Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 valandos po pietų.

DVIEJŲ MĖNESIŲ KOVA SU RUSAIS
DĖL KENSTAIČIŲ BAŽNYČIOS

1886 m. spalio ir lapkričio mėn. Telšių apskrityje, Alsėdžių valsčiaus gyventojai vedė atkaklią kovą su rusų valdžia dėl Kenstaičių bažnytelės. Alsėdžių apylinkės gyventojai juos atsitemina dar labai gerai — yra dar gyvų žmonių, kurie Kenstaičių bažnytelės gynime dalyvavo. Tačiau plačioji visuomenė apie tai mažai ką nežino. Gaudas apie įvykius Kenstaičiuose nepasklido taip plačiai, kaip apie įvykius

Kražiuose. Vys dėlto ir Kenstaičių įvykiai buvo gana rimti, praveru tad pažūrėti, kas iš tikrųjų Kenstaičiuose dėjos. Praveru taip ypač dėl to, kad tai yra gyvas liudijimas ryžtumo, parodyto mūsų tautiečių ginant savo teises.

Įvykių priežastys

Kenstaičiai nėra žymi vieta. Ir istorija jų nėra sena. Dar prieš pusantro šimto metų vargu ar kas čia gyveno. Pats Kenstaičių vardas iškyla tik po 1783 metų, kai žemaičių didikas Rimgaila įkūrė čia bažnyčią ir ligoninę, užrašydamas 18 valakų žemės. Ligoninė buvo skirta psichiniai nesveikiems gydyti. Tvarokio joje žiūrėjo vienuoliai rokantai, atvykę iš Varnių. Tokia ligoninė buvo vienintelė visoje žemaičių vyskupijoje ir žmonėse turėjo labai gerą vardą. Po 1831 m. rusai pradėjo daryti vienuoliams laikyti ligoninę kliūčių ir šie jau buvo priversti perduoti negaluojančioms kunigams. Žmonės, puikiai suprasdami ligoninės reikšmę, ją nenustoję šelpę ir taip ji gyvavo kartu su bažnytele beveik šimtą metų.

1886 m. rusai užsimanė ligoninę panaikinti, bažnytelę uždaryti, o turta perduoti stačiatikių tikybiniams įstaigoms. Pirmiausia jie pareikalavo, kad vyskupas iškeltų bažnytelės administratorių. Vyskupas nesiskubinant, susodino negaluojančius kunigus, kurie čia prieglaudą buvo radę, ir išgabeno į Kretingą, o bažnyčią įsakė uždaryti. Vyskupas, matydamas rusų neįveikiamą, paliepė šventenybes pervežti į Alsėdžius, kad žandarai jų neišnešintų, o kunigai administratorių perkėlė į Beržorus, ryždamosis iškviesti teisybės aukštesnę instanciją. Bet gyventojai nusprendė, kad rusai, bažnytelę uždarydami, vargu ar kada nors ją beatdarys, ir ryžosi rusų veiksams pasipriešinti.

Pasyvus pasipriešinimas
Žinia apie rusų sumanymus netruko pasklisti po visą apylinkę. Žmonės tuoj pradėjo traukti būriais į Kenstaičius ir pakaitomis dieną bei naktį budėti bažnytelėje. Buvo manoma, kad, esant bažnytelėj žmonių, isprauninkas nedrįs jos uždaryti. Maždaug taip ir atsitiko. Isprauninkas pilnos bažnyčios žmonių nedrįso užrakinti ir pradėjo derybas. Derybos, žinoma, nedavė jokių vaisių. Matydamas, kad gėruoju žmonės bažnytelės nepaleis, isprauninkas nutarė vartoti griežtesnes priemones.

Budėjimas bažnytelėje ėjo dieną ir naktį pakaitomis. Bijodami, kad kartais nepalikty bažnytelėje rusai žmonių, kuriuos galėtų mūšyti į jėgą, keli šimtai ryžosi būdėti nuolatos. Kiti tuo tarpu pradėjo teikti jiems maistą. Tuoj buvo įrengtos virtuvės, kuriose dieną ir naktį virė virala. Ties bažnytele buvo pastatyti skubotai iš lentų sukalti stalai. Iš apylinkės pradėjo žmonės gabenti vežimais duoną, mėsą ir kitus maisto produktus. Susidarė tikras apgulos stovy. Rusams pradendant kalbą dėl bažnyčios apleidimo, buvo atsakoma trumpai:

— Palikite mus ramybėje, o tada apleisime.
Si savotiška apgulos būklė tęsėsi beveik pusantro mėnesio. Isprauninkas, pritrūkęs kantrybės, pradėjo maisto tiekimą trukdyti. Pradėjo pulti net virtuves. Tačiau žandarai prie virtuvių neįstengė prislinkti nė karto. Virtuves ir maisto atsargą saugojo moterys, atremdamos puolančiusius liepsnojanciais nuodėgūliais. Pagaliau isprauninkas nutarė šaukti kazokų pagalbas, kurios netrukus ir prisiskaukė.

Buvo paleisti į darbą kareiviai. Gubernatorius manė, kad su Kenstaičių apylinkės gyventojais daug vargo dėl bažnytelės nebus. Dėl to taip ilgai įvykius

neįsikišo pats. Tačiau kai žemesnioji valdžia žmonių įveikti neįstengė, atidūmė pats lydimas stiprių ginkluotų jėgų. Kazokų gauja, vertindama tik jėgą, gavusi valią, atūžė į Kenstaičius po to, lyg ir reikalo nėra. Kazokai puolė žmones nuogais kardais, neaplenkdami nei senių, nei moterų, nei vaikų. Kas suskubė, tas puolė į bažnyčią, kas įstengė, pasieškojo vietos pasislėpti kitor. Vis dėlto paliko ties bažnyčia ne viena dešimtis sužeistų kardais ir arklių kanopomis.

Žmonės apleisti bažnytelę vėl buvo pradėti žodžiais raginti. Ragino net kunigai, tačiau veltui. Žmonės suklaupė ir pradėjo giedoti šventas giesmes. Matydamas, kad žmonės gėruoju bažnytelės neapleidžia, gubernatorius įsakė prašalinti juos jėgą. Pradėjo žemti laukan žmogus po vieną. Žmonės, tikėdamiesi, kad žandarai jų neišveiks, susikabino tarp savęs rankomis, bet atsilaukė neįstengė. Po vieną buvo išmėtyti pro duris tiesiai į rankas kazokams, nuo kurių tik retas paspruko nesukruvintas.

1886 m. lapkričio 19 d. Kenstaičiai buvo vartę šurpių vaizdų vietą. Sužeistųjų dejavimai, moterų klyksmas, kazokų keikimai buvo vartę klaiški ūžimu. Kazokų žiaurumas buvo toks nežmoniškas, kad pasipiktino net pats gubernatorius. Jam įsikišus, žmonės buvo nustoti kardais kapoti, bet vėlokai — šimtai žmonių jau tvarstėsi žaidzas.

Kova buvo pralaimėta
Kenstaičiai kovą pralaimėjo. Sumušti, sudaužyti, išsiskirstę po namus, savo bažnytelės apginti neįstengė. Visus slėgė vienas klausimas — kodėl atimamas šis turtas? Bet vargu ar kas tada galėjo paaiškinti. Kiekvienas jautė skriaudą, daug skaudesnę kaip kardo kirtis, ir skatėsi, kad nėra kur paieškoti teisybės.

Trys dešimtys bažnytelės gėnėjų buvo areštuoti. Tačiau areštuotieji greitai buvo iškalėjimo paleisti. Kaip tai atsitiko, pasakyti sunku. Nuostabu dar tai, kad jų ne tik neteisė, bet net netardė. Vis dėlto įvykiai taip švelniai nesibaigė. Už kiek-

vieną areštuotąjį parapijų klebonai turėjo sumokėti po 200 rublių, kurie vargu ar pasiekė rusų imperijos įždą. Sunkiausiai nukentėjo istoriškosios bažnytelės administratorius kun. Juknevičius. Jis buvo pripažintas kaltu susikrėtęs neramumas ir ištremtas į šiaurės Rusiją.

Kenstaičių apylinkės gyventojai savo bažnytelės neteko. Tačiau jų žygis davė stiprybės patiemis ir paskatino kitus nežūrėti į teisių grobimą pro pirštus. Jei ne Kenstaičių įvykiai, vargu ar būtų turėję tiek ištermės ir kražiečiai, kurių ryžtumu šiandien didžiuojamės. Ryžtumo vis dėlto netrūko ir tiems pirmiesiems, kurie parodė nepaprastą prisirišimą prie nespokas sava. Dabar Kenstaičių bažnytelės vietą berodo tik keli pasilikę medžiai, kuriais bažnyčia buvo apsodinta. Mrk.

(“L. A.”, 1936.X.13.)

STANLEY PROSPO (PROSPOLEWSKI)
Gyveno 11400 So. Forest Ave.

Mirė 1954 m. spalio 3 d., 3:20 val. ryto. Gimęs Telšiu apskrityje, Naredaičių parapijoje. Amerikoje išgyveno 47 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Alice, pagal tėvus Jonušaitė; sūnus William, marti Evelyn ir anūkas Randall; giminės: Kazimieras Kenstavičius, jos vyras Juozas ir jų šeima; Dora Magnus, jos vyras Juozas ir jų šeima; daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas bus pašarvotas pirmadienį 7 val. vakare L. Bukausko koplyčioje, 10621 So. Michigan Ave.

Trečiadienį, spalio 6 dieną 1:30 val. po pietų bus lydimas iš koplyčios ir laidojamas Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Visi a.a. Stanley Prospo giminės, draugai ir pažįstami nuodėgūliai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: žmona, sūnus, Marti, Anūkas ir kiti Giminės.
Laidotuvių Direktorius L. Bukauskas.
Tel. CCommodore 4-2228.

FRANK AZUSENAS (AZUNAS)

Gyveno 7239 So. Rockwell Street.

Mirė 1954 m. spalio mėn. 2 dieną, 8:00 val. vakare, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Subačių parapijoje, Rudiškių kaime.

Paliko nuliūdę: žmona Agnė, pagal tėvus Kvietskų; trys dukterys: Irene ir Zentas Stanley Pukelis; Agnė ir Zentas Anthony Phillips Jr. ir Marianna; du anūkai: Larry ir Johnny Pukelis; brolis Jimmy, uošvienė Petronėlė Kvietskų ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Priklausė švento Vardo Draugystės Marquette Parke ir prie Dariaus-Gireno American Legion Post No. 271.
Kūnas pašarvotas Mažeika ir Evans koplyčioje, 6845 So. Western Ave.

Trečiadienį, spalio 6 dieną, 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Panelės Švenčiausios parapijos bažnyčią, o po gedulius palaidus bus laidojamas šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a.a. Frank Azuseno giminės, draugai ir pažįstami nuodėgūliai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: žmona, Dukterys, Zentai, Anūkai ir kiti Giminės.
Laidotuvių Direktorius Mažeika ir Evans. Tel. RRepublic 7-8600.

VIENU METŲ MIRTIES SUKAKTIS

BARBORA JUCIS
(pagal tėvus Vanagaitytė, pagal pirmą vyrą Rakauskienė)

Gyveno 4116 So. Maplewood Avenue. Tel. Virginia 7-6164.

Mirė 1953 m. spalio 4 d. 8:55 val. ryto, sulaukus pusės amžiaus. Gimusi Panevėžio apskrityje, Subačių parapijoje, Papilii kaime.

Amerikoje išgyveno 46 metus.

Paliko nuliūdę: vyras Juozapas, duklė Josephine Vinyard, Zentas Frank; du sūnus: Alfonsas Rakauskas, marti Adelė, anūkai Daniel ir Steven, Frank Rakauskas, marti Mary, anūkai Shelby ir Mary Joyce; uošvienė Emilija Mikuckienė ir kiti giminės ir draugai bei pažįstami.

Mūsų brangiausiajai žmonai ir motinai pagerbti bus laikomos šv. Mišios Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, esančioje Brighton Parke, 1954 m. šeštadienį, spalio 9 dieną, 7:30 val. ryto. Kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Mes Taves, Mūsų Brangiausiajį, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Tau lengva šioje žemėje.

Nuliūdę lieka: Vyras, Duklė, Zentas, Sūnūs, Marti, Anūkai ir daug kitų giminių.

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĒLINYČIA
GELES VISOMS PROGOMS
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Laidotuviems, Papuošimams.
GĒLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-6800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėlės, Telegrafais, Visas Pasaulio Dalia
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GĒLININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainiku paveiksiais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

STEPONAS G. LACKAWICZ
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. PULLman 5-1270

LIŪDESIO VALANDŲ SAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI: GRovehill 6-2345-6 TOWNhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE
Tel.: YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAFayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

VASAITIS - BUTKUS
1446 SO. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone: YArds 7-3401
PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711
ALFRED VASAITIS-VANCE
6126 W. ROOSEVELT ROAD Phone: OLYmpic 2-5245

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: CCommodore 4-2228

Pittston, Pa.

SLA 7 apskrities suvažiavimas įvyko rugsėjo 26 d.

Pirm. Mikas Kuprys pradėjo suvažiavimą 2 val. po pietų, pakviestas adv. Joną R. Verbalį trumpai pakalbėti. Kalbėtojas pareiškė, kad pereinamas seimas negerau pailgė, pašalinamas įstatų komisijos narys J. Bučinską, nes pataisyta SLA konstitucija nebuvo priimta. Jei kiti du nariai palikti, tai kam reikėjo pašalinti J. Bučinską? Advokatas su St. Gegužiu taiso konstituciją ir greitai ateityje ji bus pakeičta laikraščiuose. Esą būtina reikia pagerinti konstituciją, nes tada SLA susilauks geresnių pasekmių.

Suvažiavime dalyvavo 47 delegatai nuo 12 kuopų ir Apskrities Valdyba.

Raštiniškas Juozas Maceina perskaitė pereinamo suvažiavimo protokolą, kuris buvo priimtas.

Skaityti valdybos posėdžių tarimai. Nutarimuose užrašyta, kad pirm surengimo Sandaros vakarienės jis gavo užtikrinimą iš St. Gegužio ir Sandaros, kad jei būtų kokių nuostolių, tai jie padengs.

Pirm. Mikas Kuprys padarė pranešimą, kad dalyvavo visuose darbuose 48 Seimo rengime ir visoj SLA darbuotėj.

Vicepirm. Antanas Ambrozaitis perskaitė rašytą savo raportą, savo raporte pažymėjo, kad jis rašinėjo, garsino seimą ir seimo parengimus spaudoj. Taipgi atsakęs per "Naujienas" Seimo korespondento parašytas nesąmones.

Izd. A. Mokevičius raportavo apie finansinį stovį, 7-to Apskr. izde esą \$1,189.40.

Org. Adomas Miliuskas išdavė raportą, kad gavo 11 narių 115 kuopoj.

Juozas Maceina išdavė raportą, kad Seimo parengimai buvo sėkmingi. Publikos daug atsilankė, pajamų buvo per du tūkstančius, pelno liko virš \$70.00. Izd. ninkas pareiškė, kad pinigų negavo, tad jį izd. neįtraukė. Taip ir pasiliko.

Skaitytas laiškas iš SLA Centro sekr. M. J. Viniko, kuris padėkojo už \$25.00 auką Našlių ir Našlaičių fondui.

Skaityti pranešimai, kad senatoriai ir kongresmonai gavo rezolucijas nuo apskrities.

Laiškas skaitytas iš Wilkes-Barre mero Luther M. Kniffen, kuris kviečia dalyvauti Jungtinių Tautų Dienos prirengime. Parengimas įvyks spalio 24 d. Nutarė priimti pakvietimą ir raginti visus lietuvius dalyvauti parengime.

Juozas Maceina raportuoja, kad kongresmono Kersteno vadovaujamas komitetas atvyksta rugs. 30 ir spalio 1. Pranešė, kad lietuviams atstovauja Vincas T. Kvietauskas, LRKSA Centro raštinkas. Maceina nusiskundė, kad jam kaip SLA Pildomosios nariui, Luzerne Co. Court house Jury komisijonieriui ir 7-to apskr. sekretoriui priderėjo būti vienas iš dalyvių, bet pasikalbėjęs su Kvietaus jam buvo pasiūlyta ateiti tik į komitetui rengiamą banketą.

Nutarta, kad 7-to apskr. valdyba pasiųstų laišką Amerikos Lietuvių Tarybai, kad Vinco T. Kvietauskas elgesys neleidžia vietos organizacijoms įsijungti į tyrinėjimo komiteto darbą.

Taipgi nutarta pasiųsti viešą papeikimą Vincui T. Kvietauskui, kad jis nedavė progos dalyvauti Lietuvos laisvinimo darbe, kuris priklauso visiems lietuviams. Papeikimą parašys ir išsiuntys.

Windsor, Kanada

Plataus masto koncertas

Skaičiumi negausi, bet veikliai besireiškianti Windsorio lietuvių bendruomenė š. m. spalio 9 d., šeštadienį, rengia koncertą, kuris, manoma, susilauks plataus susidomėjimo ne vien Windsorio ir Detroito, bet ir tolimesnėse vietovėse gyvenančių lietuvių tarpe.

Koncertinę programą, kuri pasižymi turtingumu bei skoninga atranka, atliks buvusi Lietuvos Valstybės Operos solistė Elzbieta Kardelienė, akompanuojant muz. komp. Stasiui Gailėvičiui. Rengėjų nuomone, programos dalyviai yra nereikalingi daugumos dažnokai vartojamo reklaminio prieškoncertinio liaupsinimo, nes gerai žinomi vardai patys kalba už save ir pilnai užtikrina aukštos kokybės koncertą. Rengėjams belieka maloni pareiga kviešti visus čia pat ir toliau gyvenančius lietuvius nepraleisti kultūriniai vertingos progos.

Rengiamas koncertas įvyks erdvoje Rumunų "Casa Romana" salėje, 2585 Seminole, priešais gerai žinomą Kroatų salę. Salė bus atvira nuo 6 val. vak., o koncertas prasidės 7 val. punktu. Po koncertinės programos salėje vyks šokiai grojant pramoginiam orkestrui, o apatinėje patalpoje veiks turtingai įvairūs bufetas. Laukiami visi, o ypač gerai kaimynai detroitiečiai, kurie visuomet nuoširdžiai paremia rengėjų pastangas. —P.

Detroit, Mich.

"Čiurlionis" Detroite

Lietuvių Bendruomenės kviečiamas, Detroitian atvyksta Čiurlionio ansamblis, kuris spalio mėn. 16 d. (šeštadienį) 7 val. vak. Western High school auditorijoje duos dainų, šokių ir muzikos koncertą.

Šiuo koncertu susidomėjimas yra labai didelis, nes detroitiečiai mažai turi progų pasiklausyti lietuviškos dainos.

Biletus jau galima įsigyti "Neringos" knygyne, 1906 25th St. —R.

nės suvažiavimo paskirta Įnešimų komisija: M. D. Stanislovaitytė, Vincas Tamulaitis ir Vladas Grabliauskas.

Valdyba liko ta pati, išskiriant org. Grigą. Jo vietoj išrinktas Jurgis Evanauskas.

Nuotaika, užbaigus suvažiavimą, šį kartą buvo prisilęta dėl tam tikrų nesutikimų.

Pirmiau turėdavom gerų užkandžių, gėrimų ir muziką. Šį kartą tik gėrėm ir valgėm.

J. V. S.

— Šio vajaus metu aukok trementiniams kiek gali ir kaip gali!

Naujas Plokštelių albumas — 8 dainos, duetai, įdainuoti p. Motekaitienės ir Kalvaitės, vertas kiekvienam muzikos mylėtojų įsigyti. Kaina — \$6.00. Su pristūnimo į Kanadą \$7.00. Gaunam.

JOS. F. BUDRIK, INC.
Rakandų, televizijos ir Jewelry
3241 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Pittsburgh, Pa.

25-ti metai Lietuvių Radijo programai

Kitą pavasarį sukaks 25-ki metai nuo įkūrimo Lietuvių Radijo programos Pittsburghe.

Per visą šį laikotarpį liet. programa veda ir tvarko Povilas Dargis.

Reikia pasakyti, jog šioji programa yra daug prisidėjusi prie išgarsinimo lietuvių vardo, o ypač daug pasidarbuota garsinant mūsų tautines bei kultūrinės organizacijas, kurios dirba mūsų tautos gerbūviui.

Pradedant su spalio 10-tą dieną Povilo Dargio vedama Lietuvių Radijo programa bus skelbiama iš naujos didžiulės Pittsburgho Radijo stoties W. P. I. T. Programa bus kiekvieną sekmdienį nuo 12:30 iki 1:00 valandos po pietų. Nustatykite savo radiją 730.

Spalio 10 dieną programos atidaryme dalyvaus žymūs valdžios atstovai, bus rinktine muzika ir liaudies dainos.

Visi nusistatykite savo radijo priimtuvus ant numerio 730.

—Klausytojas

Sustiprins kultūrinę kovą prieš Sovietus

Sovietinė propaganda dažnai tvirtina, kad JAV gyventojai esą materializmo apsėsti barbarai, kurie neverti politikoje vadovauti. Su malonumu tenka patvirtinti, kad Amerikos informacijos centras yra pasiryžęs visu griežtumu atremti tos rūšies rusų skleidžiamus pramus. Pastaruoju metu organizuojamas kultūrinis Sovietų puolimas. Tik ką paskirto kultūros reikalams patarėjo uždavinys — parodyti pasaulio tautoms, jog Amerika yra išgyvenusi ilgą ir vertingą kultūrinių laimėjimų laikotarpį. Minėtam tikslui bus panaudotos įvairios priemonės: paskaitos, parodos, koncertai, literatūriniai kūriniai, filmos, radijas ir televizija. Tame Amerikos dvasinės išraiškos ir polinkių aiškinime bus pasitelkti muziejai, universitetai, kultūros ir švietimo organizacijos. Tinkamai nušviestas Amerikos kultūrinio gyvenimo vaizdas padės sugriauti Sovietų skleidžiamus prasimanyms ir melą. Tai drauge bus talka ir pavergtųjų tautų laisvinimo srietyje. (Elta)

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAIŠYMAS

SHELL BENZINAS
5759 SOUTH WESTERN AVENUE TEL. REPUBLIC 7-9533
Atliekami generaliniai remontai: Motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to, visi lyginimo ir dažymo darbai.
Imonė įrengta pavyzdinai su paskutinės laidos moderniškais aparatais. Prityre ir sąžiningai mechanikai atliks darbus greitai, sąžiningai ir pigiau nei bet kur kitur. Imonėje dirba ir patys savininkai.
Imonės savininkai: A. ADOMENAS, V. KOZICA ir V. PAALKSNIS

TAUPLYKITE

Chicago Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - \$46,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - - - - \$3,700,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager
ISTAIGOS Kasdien, įskaitant šėštad., nuo 9 val. ryto iki 4 p. p.
VALANDOS: Ketvirtadienis nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Treciadieniai visai neatidroma.

GARSINKITES NAUJENOSI

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS. Perkraustymas vasgas, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

1841 So. California Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Telef.: ROckwell 2-2282

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS

Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GROvehill 6-7096

SUSTINGĖ SĄNARIAI

Sutinusiems ir paraudusiems kelių, pirštų, kojų, pečių, nugarkaulio ar b. geliančių sustingusių raumenų skausmui sumažinti vartokit naują skiedinį PENA-HEAT. Pas savo vaistininką galite gauti šotėli tik už \$1.50 arba kreipkitės į STAR PHARMACAL Co., 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

RUMSEY BUILDERS

Patyrę naujų namų ir garažų statytojai.

Atlieka įvairios rūšies namų naujinimo darbus.

KAINOS PRIEINAMOS ĮKAINAVIMAI ATLIEKAMI VELTUI

Telefonuokite: BENSENVILLE 1544

BUILT RITE CHIMNEY SERVICE

Chimneys Completely Reconstructed and Repaired
GUTTER DOWNSPOUTS, SHINGLES
FLAT ROOFS - SIDINGS
ROOFING OF ALL TYPE

Work done by experienced workmen.
FREE ESTIMATES

BE 7-0706
FRANK J. ROLL

REFRIGERATION REPAIR SERVICE

ALL MAKES & MODELS
ALL WORK GUARANTEED

— Same Day Service —

Virginia 7-3972
REliance 5-6065

ALFRED BARTOSIK GENERAL CONTRACTOR

Specialize in

RE-INFORCED BEAUTY
STONE VENEER FRONT

Bonded — Insured

Call TAYLOR 9-3854

FABER HARDWARE 2425 S. Western Ave. VI 7-6664

- HARDWARE
- ELLIOT DAŽAI
- ĮRANKIAI
- STIKLAS
- ELEKTROS IR PLUMBING REIKMENYS.

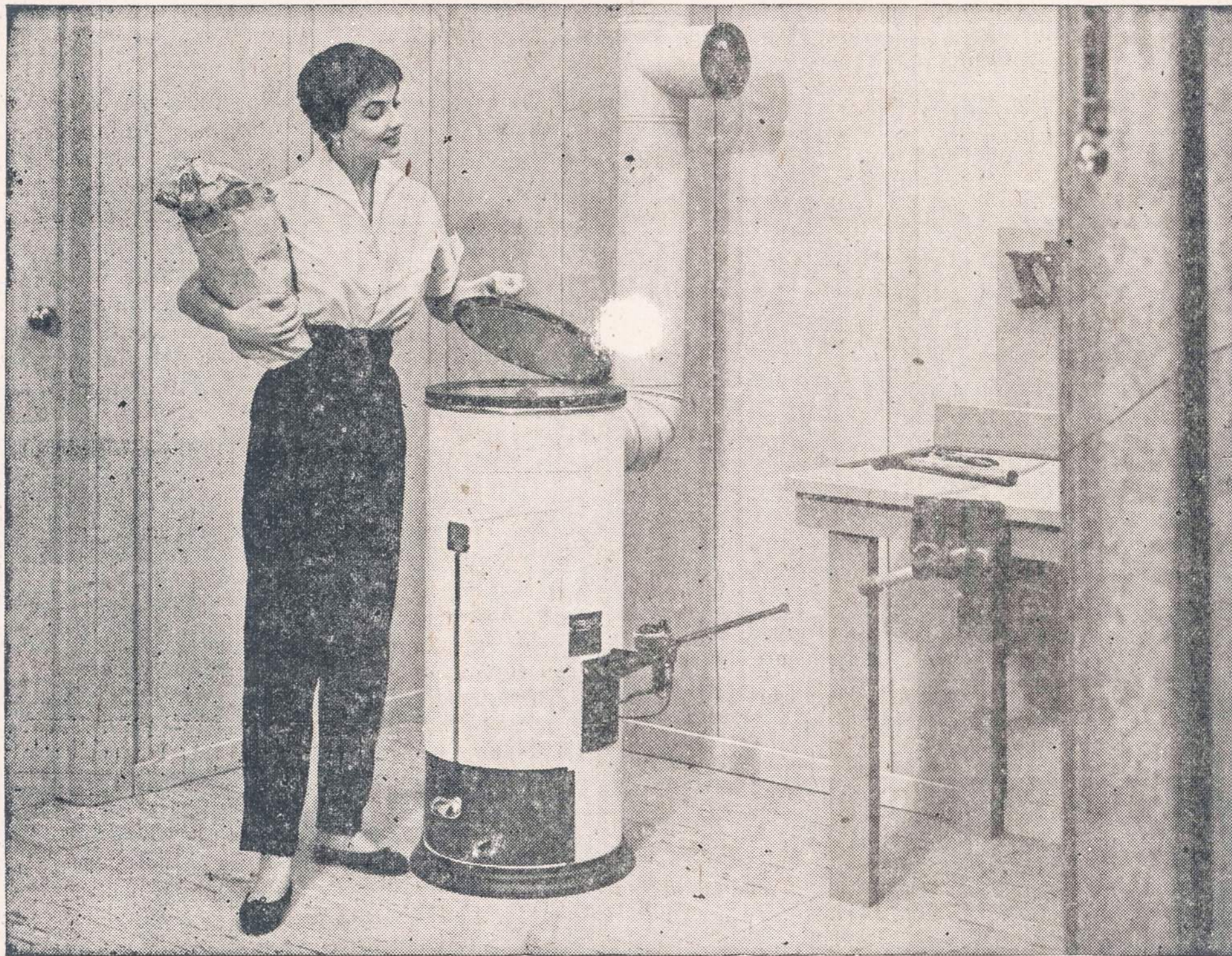
BRUNO FRANCIS PLUMBING & HEATING SERVICE

FREE ESTIMATES
Visit our demonstration room and see NEW, MODERN, AUTOMATIC WATER HEATERS

REMODELING AND NEW LOW RATES
Work done under City license FULLY INSURED

GRovehill 6-6803
2915 W. 63rd Street

— Mažieji lietuviukai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

Stop "garbage can" mess and bother...

with a modern GAS DISPOSAL UNIT!

Parankus! Lengvas operuoti! Gražiai atrodo! Tylus išmatų degintuvas jūsų name sutaupe jums laiko, pašalina nesmagumą. Jūs tik pasiekiat vieneta — pakeliat dangtį, įmetat išmatas ir užmirštat jas! Gazas atlieka visa kita.

Visiškai automatinis! Pats išvalo! Gazinis išmatoms vienetas sudoroja viską kas dega — tyliai, be dūmų ir smarvės. Plona melsva liepsna išdžiovina išmatas, po to greitai sudagina jas — palikdama tik truputį balsvų pelenų. Pats išvalgas ir sanitarus, šis gazinis vienetas nepalieka nieko kas veisia ligų perus arba masina ligas nešiojančias muses ir graužikus.

Modernus! Mažai kainojas! Gazinis degintuvas yra lengva, moderni priemonė išmatoms ir šiukšlėms pašalinti. Jums patiks kaip jis padeda palaikyti namą ir kiemą švaresnius, dailesnius ir sveikatingesnius. Be to, operavimo ir užlaikymo išlaidos yra žemos.

Pamatykite platų pasirinkimą 1954 metų gazinių išmatoms pašalinti vienetų pas savo verslininką šią savaitę... arba bet kuriame Peoples Gas biure.

The PEOPLES GAS Light and Coke Company

122 South Michigan Avenue

SOUTH 846 West 63rd Street • 4829 S. Ashland Ave. 3315 N. Marshfield Ave. • 1520 N. Milwaukee Ave.
45 East Pershing Road • 11031 S. Michigan Ave. 4839 Irving Park Road • 4201 W. Madison Street

LIETUVIŲ AUDITORIJOJE

3133 South Halsted Street

šeštad., spalio 9 d.

7:30 val. vakaro

BALIO PAKŠTO padidintas
SIMFONETTA ORKESTRAS

DAINOS IR MUZIKOS VAKARAS

METROPOLITANO OPEROS SOLISTAS

ALGIRDAS BRAZIS

SOLISTĖ

MONIKA KRIPKAUSKIENĖ

Akompanuos muzikas ALEKSA NDRAS KUČIŪNAS

Programoj lietuvių kompozitorių dainos, operų arijos ir programinė muzika.

Šokiams gros BALIO PAKŠTO orkestras

Išvengimui susigrūdimo, kasa atidaroma 1 valanda anksčiau

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAYmarket 1-6190

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$9.00 per year in Canada	
\$9.00 per year outside of Chicago	
\$10.00 per year in Chicago	
5 cents per copy.	
Užsakymo kainos:	
Chicago — paštu:	
Metams ————— \$10.00	
Pusei metų ————— \$5.50	
Trims mėnesiams ————— \$3.00	
Vienam mėnesiui ————— \$1.25	
Chicagoje per išsiuntymą:	
Viena kopija ————— 5c.	
Savaitėi ————— 30c.	
Mėnesiui ————— \$1.25	
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams ————— \$9.00	
Pusei metų ————— \$5.00	
Trims mėnesiams ————— \$3.00	
Užsieniuose:	
Metams ————— \$11.00	
Pusei metų ————— \$6.00	
Trims mėnesiams ————— \$3.00	
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAYmarket 1-6100. Pinigų reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Naujas Senatorius

Mirusiojo senatoriaus McCarran'o vieton, Nevada gubernatorius Charles Russell jau paskyrė naują senatorių, Ernest Brown. Sen. McCarran buvo demokratas, bet naujasis senatorius yra republikonas. Todėl dabar JAV senate republikonai turi 49 žmones, o demokratai 46.

Tai yra pasėka to, kad McCarran, nors ir laikydamas save demokratu, gubernatoriaus rinkimuose rėmė republikonų kandidatą Russell, prieš demokratą. Russell laimėjo, ir dabar jisai turi galią užpildyti vakansiją JAV senate.

Republikonai nori, kad Brown pasilikty senate iki McCarrano termino galo, t.y. dvejus metus. Bet valstybės generalinis prokuroras paskelbė patvarkymą, kad lapkričio 2 d., kai bus renkamas naujas kongresas, turės būti renkamas ir senatorius, kuris savo pareigas pradės eiti sausio mėnesį; todėl gubernatoriaus paskirtasai Brown tegalėsigs būti senatorium tik iki šių metų pabaigos.

Galimas dalykas, kad šį klausimą spręsti dar teks Nevados teismams.

Sen. Brown buvo iki šiol mažai kam težinomas asmuo Nevadoje. Jisai praktikavo advokatūrą Reno mieste. Paklauso, kaip jisai žiūri ir prez. Eisenhowerį, jisai atsakė: "Aš to žmogaus nepažįstu. Aš nežinau nė kaip nuvažiuoti į sostinę".

Bet jisai yra galingiausios pasaulyje valstybės senator narys. Kai lapkričio 8 d. senatas susirinkus Washingtone svarstyti McCarthy klausimą, sen. Brown sėdęs republikonų pusėje ir balsuojant, kels ranką su jais. Vienas balsas kartais nulemia svarbų reikalą.

Todėl gub. Russell taip skubiai jį paskyrė.

"Smegenų Plovimas"

Vienas amerikietis — Richard Applegate, National Broadcasting Co. korespondentas, pateko į Kinijos komunistų nagus ir išbuvo pas juos nelaisvėje 18 mėnesių. Jisai aprašo, kaip jisai buvo verčiamas "prisipažinti", kad jisai esąs "šnipas" ir kad Jungtinės Valstybės naudojantis mirtį nešančias bakterijas Korėjoje.

Per mėnesių mėnesius jisai buvo laikomas kalėjime, atskirtas nuo pasaulio ir nuo draugų, kurie buvo kartu su juo suimti. Jam nesakė, kuo jisai kaltinamas, bet vis kartojė: "Jūs žinote". Ir vis atėdavo klausyti, ar jisai "prisipažins", ir grasino mirtim. Po aštuonių mėnesių jisai, nebeišlaikęs, pradėjo rašyti "prisipažinimus", sugalvodamas nebūtus savo nusikaltimus.

Bet jo kankintojai dar vis nebuvo juo patenkinti ir nesiliovė grasinę. Pagaliau amerikietis suprato, ko jie iš jo laukia: jie nori, kad jisai apšmeižty savo kraštą, meluodamas Korėjoje! Jisai ėmė rašyti, sugalvodamas nebūciausių dalykų apie tas bakterijas, ir juo daugiau

jisai rašė melagingų "faktų", juo švelnesni darėsi jo kankintojai.

Kalnio smegenys buvo "išplauti". Jisai nērėsi iš kalio, kad įtikty savo budeliams.

Rašydamas, kaip Amerikos lakūnai "mėtė bakterijas", jisai turėjo duoti lakūnų vardus ir suminėjo tokius JAV "aviacijos karininkus", kaip "Capt. Bob Hope", "Capt. Red Skelton", "Maj. John Reddy" ir t.t. Tai žinomi Amerikos radijo bei televizijos artistai, bet kalnys kitokių vardų negalėjo sugalvoti; o komunistai viską priėmė už gryną pinigą arba apsimetė, kad jie priima.

Išgavę "prisipažinimus" iš kalnio, išbuvusio kalėjime 13 mėnesių, komunistai atidavė jam seniai atėjusį ir jo motinos laišką. Tai buvo pirmutinė žinia, kad ji dar tebėra gyva, ir žino, kad jisai dar gyvas. Dar penkiems mėnesiams praėjus, jam buvo leista išvažiuoti iš Kinijos.

Pusantrų metų kankinę žmogų be jokios jį kaltės ir privertę jį meluoti, apšmeižiant save ir savo kraštą, raudonieji barbarai jį paleido.

Štai, kokią valdžią dabar turi Kinija. O Vakarų Europos politikai dar vis nori turėti su ja "draugingus santykius"!

APŽVALGA

TIESOS IESKOJIMO KELIAI

Pereitą mėnesį Romoje buvo susirinkęs tarptautinis geofizikų kongresas, atseit, mokslininkų, kurie tiria jėgas, keičiančias žemę. Vienas mokslininkas šiame kongrese skaitė pranešimą apie paskiausias žemės amžiaus apskaičiavimus ir įrodinėjo, kad planeta, kurioje mes gyvename, turi apie 4 milijonus ir 200 milijonų metų.

Kai kurie kongreso dalyviai padarė vizitą popiežiui Pijui XII, kuris juos pasveikino ir pasakė iš anksto paruoštą kalbą, pabrėždamas, jog mokslas turis pakilti "aukščiau, kur žmogui duoda technika", — kas, žinoma, yra tikra tiesa. Juk visi mokslo išradimai tėra tik priemonės tam, kad žmogaus gyvenimas pasidarytų įvairesnis, gražesnis ir turinģesnis.

Bet popiežius tęsė: "Koks genialus bebūtų žmogaus protas, jis ... turi nusilenkti savo Kūrėjui. Tik tada žmogaus skverbimasis kaskartį gilesnes medžiagos paslaptis atneš jam laimės". Keistų išvadų iš to padarė Brooklyno "Darbininkas", laikydamas popiežiaus kalbą labai reikšminga. Bet ką gi reiškia žodžiai, kad žmogaus protas turis "nusilenkti Kūrėjui"? Išėina, lyg kad tarp žmogaus proto ir Dievo (Kūrėjo) būtų koks konfliktas: protas stengiasi patirti vis daugiau ir daugiau paslapčių, o Dievas jį stabdo, išspėdamas per toli nesiekti. Bet tai juk yra nieku nepagrįstas įsivaizdavimas. Nejaugi Dievas gali nenorėti to, kad žmogus žinotų ir suprastų kuo daugiausia?

Prileisti šitokią mintį reikėtų manyti, kad Dievas esąs pavydus, kad prataujančių žmogų Jisai laiko lyg kokiu savo konkurentu, kuriuo Jisai nepasitiki arba kurio Jisai prisibijo. Bet tai juk reikštų Dievą žemintį, primelant Jam žmogaus silpnynes.

Iš tikrųjų tie, kurie liepia žmogaus protui "nesikelti į puikybę", taip ir įsivaizduoja Dievą, piešdami jį savo vaizduotėje "pagal savo paveikslą". Draudimas blogą ir blogą

Štai, Biblijos senajame testamente pasakojama, kaip Dievas jukūrė Adomą ir, padėjęs jį į Edeną sodą (rojų), kuriame buvo pilna visokių vaisių bei kitų gėrybių, įsakė jam: "Tu gali nuo visų medžių laisvai valgyti; bet nuo medžio pažinimo gero ir pikto tu neprivalai valgyti, nes tą dieną, kai tu nuo jo valgysi, tu tikrai mirsi". (Genesis. 2)

Tačiau Dievas pastebėjo, kad Adomui vienam nuobodų gyventi, ir iš jo šonkaulio padarė moterį Jevą, kad jisai turėtų žmogą. Ši įvedė jį į pagundą, nes prieš jį prisilaikė žaltys, "gudriausias už visus laukinius gyvūnus, kuriuos Dievas buvo padaręs", ir įtikino ją, kad neatsitiks nieko blogo, jei ji suvalgys vaisių nuo uždrausto medžio: Jeva paragavo ir paskui prikabino Adomą, kad ir jisai valgytų. Gundydamas Jevą, žaltys kalbėjo šitaip: "Jūs tikrai nemirsite. Nes Dievas žino, kad tą dieną, kai jūs jo užvalgysite, tai jūsų akys atsivėrs, ir jūs būsite, kaip dievai, kurie žino gera ir blogą". (Genesis. 3)

Iš tiesų, pavalgę uždrausto vaisiaus, Adomas ir Jeva, nemirė, kaip grasino Dievas, bet pažįstami kaip į cirko žvėris, pasisveikino pažįstami, pakalbėjo tie, kuriems turėjome nuvežti linkėjimų iš Chicago. Gal mes per trumpai svečiavomės, ar patekome į tokį vasaros laiką, kada, iš viso, ne tik kultūrinis gyvenimas apmiršta, bet ir patys žmonės pasidaro apatiški?

Vieninteliai mums tikrai nuosirdūs ir paslaugūs buvo tik kelias mėnesius, kuriuos aš jau minėjau anksčiau. Toliaus kraštas vilioja, bet jis turi ir kitą medalio pusę. Paskutines Los Angeles buvimo dienas sudrumstė mums ir netikėtas įvykis — mūsų automobilio gedimas, dėl kurio kelionė atgal buvo atidėta net šešioms paroms...

"Būti Los Angeles ir nematyti dailininko Povilo Puzino, tai kaip būti Romoj ir nematyti popiežiaus"

Šitąp išsireiškė vyr. "Lietuvių Dienų" redaktorius P. Vitėnas, kai vieną kartą vėl buvome pas juos užsukę. Tai buvo vakare, apie 9 val. Tačiau p. Vitėnas paskambino dailininkui, užklaudamas, ar gali jį aplankyti čikagiešiai. Dailininkas maoniai sutiko mus priimti ir parodyti savo studiją.

Pono L. Valiuko lydimi, nuvažiuovome, ir jo namus pasiekėme apie 10 valandą vakaro. Tačiau Bohėmos atstovai tai nė

ju akys atsivėrė, ir jiedu patarė esą "nuogi"!

Toliau šv. Rašte pasakojama, kaip Dievas atėjo į Edeną sodą ir ieškojo Adomo, o jisai su žmona buvo pasislėpę "tarp sodo medžių"; ir kai Adomas pagaliau atsiliopė, aiškindamasis, kad jisai bijąs pasirodyti, nes esąs "nuogas", tai Dievas patyrė, kad jiedu sulaužė įsakymą nevalgyti vaisių nuo pažinimo medžio. Už tai jiedu buvo išvyti iš rojus ir pasmerkti anžinam skurdui ir sunkiam darbiui. Pasmertki buvo ir jų vaikai ir vaikų vaikai!

Cia kiekvienam turi būt aišku, kad šito žydų mito (religinio padavimo) autoriai įsivaizdavo Dievą ne kaip visagalinčią, viską žinančią ir visų geriausią, tobulą esybę. Biblijos Dievas leido žaltūni gundyti Jevą, kad ji paskui sugundytų Adomą — ir kai jie pasidavė pagundai, tai jisai juodu nubaudė; ir nubaudė labai žiauriai. Nubaudė ne tik Adomą ir Jevą, kurie nusikalto, bet visas žmonijos kartas, pasmerkdamas jas kentėti už tą pirmųjų tėvų nusikaltimą! Ar tai teisingumas?

Despotiško valdovo vaizdas

Ir iš ko ta visa nelaimė prasidėjo? Iš to, kad žmonijos tėvams buvo uždrausta ragauti vaisių nuo pažinimo-medžio. Dievas, vadinasi, nenorėjo, kad žmogus regėtų ir mokėtų atskirti gerą nuo blogo.

Tai yra vaizdas ne tobulo Visatos Kūrėjo, o rūstaus žmonių valdovo, kuris nepasitiki savo valdiniais ir neturi pasigailėjimo jiems, bet žaidžia jų likimu kaip tinkamas. Tokie buvo senovėje karaliai tose šalyse (visų pirma Azijoje), kur išnyko pirmųjų genčių sistemos demokratija.

Popiežiaus Pijaus XII graudinėme, kad žmogaus protas turis nusilenkti Viešpačiui kaip tik ir atsispindi ta žiloji senovė, kada žmogus neturėjo teisės laisvai vartoti savo protą, bet buvo verčiamas klauasyti savo valdovų, nepaisant, ar jų įsakymai teisingi, ar ne.

"Materializmas"

Brooklyno "Darbininkas" mano, kad popiežiaus kalba geofizikų kongrese nurodžiusi kelią į "tiesą" ir padėsianti mokslininkams lengviau surasti išeitį "iš dabartinių pavojų". Kokių būdu, "Darb." nepasako, tik džiaugiasi, kad Pijaus XII kalba buvusi "priešinga materialistinei pasaulėžiūrai", kuria esąs pagrįstas bolševizmas.

Susiedamas materialistinę pasauliožiūrą su "bolševizmu", Brooklyno laikraštis, žinoma, nori ją diskredituoti. Bet tai nerimtas darbas, ir šiuo atveju bolševizmo minėjimai

kiek netrukdė.

Mums duris atidarė stambaus kūno sudėjimo, energingo smakro ir ilgokais plaukais vyras. Patekome į studiją. Tai tikra dailininko bohema. Daugybė baigtų ir nebaigtų paveikslų sienose, rėmuose, prieglaustų prie sienos, uždėtų ant spintos, kampuose ir piešinių ant stalo.

Susipažinus ir priėmus šeimnininko kuklias vaišes, ėmėme dairytis, žiūrėti ir klausinėti.

Dail. Povilas Puzinas parodė mums žymesnius darbus ir nebaigtas idėjas. Krito į atmintį didelis paveikslas, turįs "Paskutinės vakarinės" pavadinimą. Tai įpusėtas paveikslas. Kol kas vien kažkokių figūrų bei veidų kontūrai. Tačiau dailininkas papasakojo, kad jis noris atvaizduoti ne apaštalus, o pasaulio politikus, kurie "vartaloja" pasaulio įvykius — Churchillą, Eisenhowerį, Staliną, Višinskį ir kt. O svarbiausia — Kristaus vietoje būsianti... tuščia vieta. Dailininko žodžiais, šis paveikslas galįs padaryti arba sensaciją arba... skandalą.

Be spaudoje matytų ir laimėjusių įvairias premijas — XX amžiaus madonos, Tremtinės, Zvejo, — pamatėme daug portretų, peizažų ir vaizdų. Dėl duonos kąsnio dailininkas turis piešti tuvalių portretus ir reklaminiu pobūdžio vaizdus. Jis

PARTIZANAI VEIKIA

(Tęsinys)

— O patronų pasimk iš dėžės, — pasakė tas vaikas, parodė ranka į stovinią ant grindų dėžę su patronais.

Miestas jau buvo partizanų rankose. Atskiras partizanų aktyvistų būrys, vadovaujamas jauno Prapuolenio, prisitartinio prie Radijo stoties. Stotį dar saugojo atskiras raudonarmiečių būrys. Prapuolenio vadovaujamas partizanų būrys apsupo raudonarmiečius. Įvyko kautynės.

Prie Radijo stoties. Stotį dar saugojo atskiras raudonarmiečių būrys. Prapuolenio vadovaujamas partizanų būrys apsupo raudonarmiečius. Įvyko kautynės. Prapuolenis stoties būrys saugojo atskiras raudonarmiečių būrys. Prapuolenio vadovaujamas partizanų būrys apsupo raudonarmiečius. Įvyko kautynės.

— Lietuva Tėvynė mūsų... Paleisdamas plokštelę, tas pats Prapuolenis paskelbė: — Lietuva kaip nepriklausoma valstybė atstatyta. Visi bolševikų išleisti įstatymai anuliuojami, panaikinami.

Mieste, išgirdę grojant iš Radijo stoties Lietuvos himną, visi klausė su ašaromis iš džiaugsmo. Ant visų valdinių pastatų ir ant pavienių namų pakilo Lietuvos trispalvė.

Laisvės alėjoje pasirodė raudonarmiečių tankų dalinys su paruoštomis patrankomis ir kulkovaidžiais. Tas dalinys pasuko pro Iglulos bažnyčią ir ties Lietuvos Raudonojo Kryžiaus ligonine sustojo. Ant ligoninės stogo buvo iškelta trispalvė. Buvo šurpus momentas: laukiamas buvo, kad iš tankų raudonarmiečiai paleis ugnį. Laimei nieks nepaleido ir juos šūvio. Tankai, pastovėję kokią 15 minučių, pasuko atgal ir išvyko į Savanorių prospektą, Jonavos link.

Bielozaras, prisidėjęs prie partizanų būrio, pradėjo veikti. Pataikė susidurti su pavieniais raudonarmiečių būriais.

Kaip visi būrio nariai, taip ir jis be pasigailėjimo šaudė ir kovėsi drąsiai su pasitaikiusiais raudonarmiečiais. Bielozaras nepasigailėjo paleisti kulką net į jau nunginkluotą arba šautuvą metusį raudonarmietį. Vienoje vietoje pasitaikė mongolas raudonarmiečių būrys.

Kaip visi būrio nariai, taip ir jis be pasigailėjimo šaudė ir kovėsi drąsiai su pasitaikiusiais raudonarmiečiais. Bielozaras nepasigailėjo paleisti kulką net į jau nunginkluotą arba šautuvą metusį raudonarmietį. Vienoje vietoje pasitaikė mongolas raudonarmiečių būrys.

Kaip visi būrio nariai, taip ir jis be pasigailėjimo šaudė ir kovėsi drąsiai su pasitaikiusiais raudonarmiečiais. Bielozaras nepasigailėjo paleisti kulką net į jau nunginkluotą arba šautuvą metusį raudonarmietį. Vienoje vietoje pasitaikė mongolas raudonarmiečių būrys.

Kaip visi būrio nariai, taip ir jis be pasigailėjimo šaudė ir kovėsi drąsiai su pasitaikiusiais raudonarmiečiais. Bielozaras nepasigailėjo paleisti kulką net į jau nunginkluotą arba šautuvą metusį raudonarmietį. Vienoje vietoje pasitaikė mongolas raudonarmiečių būrys.

Kaip visi būrio nariai, taip ir jis be pasigailėjimo šaudė ir kovėsi drąsiai su pasitaikiusiais raudonarmiečiais. Bielozaras nepasigailėjo paleisti kulką net į jau nunginkluotą arba šautuvą metusį raudonarmietį. Vienoje vietoje pasitaikė mongolas raudonarmiečių būrys.

Kaip visi būrio nariai, taip ir jis be pasigailėjimo šaudė ir kovėsi drąsiai su pasitaikiusiais raudonarmiečiais. Bielozaras nepasigailėjo paleisti kulką net į jau nunginkluotą arba šautuvą metusį raudonarmietį. Vienoje vietoje pasitaikė mongolas raudonarmiečių būrys.

Kaip visi būrio nariai, taip ir jis be pasigailėjimo šaudė ir kovėsi drąsiai su pasitaikiusiais raudonarmiečiais. Bielozaras nepasigailėjo paleisti kulką net į jau nunginkluotą arba šautuvą metusį raudonarmietį. Vienoje vietoje pasitaikė mongolas raudonarmiečių būrys.

(Bus daugiau)

ANDRIUS MIRONAS

CHICAGO - LOS ANGELES

KELIONĖS AUTOMOBILIU IŠPŪDŽIAI

19.

(Tęsinys)

Daug kam iš skaitytojų rūpi žinoti kaip Los Angeles mieste su darbais ir butais. Mat, pastaruju laikų Chicagoje pastebėtas šioks toks žmonių bruzdėjimas apšmeižinti "sostinę" ir keltis į Kaliforniją. Taip galvoja daugelis lietuvių, kurie sunkiai bepakelia Chicago's drėgną ir keistą klimatą, kuriems reikia sauso ir šilto oro jų reumatizmas, astmoms, širdies ir kitoms ligoms pagydyti. Bet visiems rūpi ir kita medalio pusė: ar galės jie ten medžiagiskai įsistiprinti.

Darbo aplamai rasti nesunku. Kam nesvarbu ką dirbti, tas darbo visada ras. Ras darbo ir tie, kurie priklauso savo amato unijoms. Bet tai ir viskas. Dirbti lėktuvų fabrike ar kokiam mažiausiam fabrike nėra problema. Tenka tik nueiti ir užsiregistruoti. Kiek sunkiau su rejų profesijų žmonėmis arba biznieriiais.

Atidaryti kokį privatų biznį Kalifornijoje gali asmuo, išgyvenęs tam tikrą laiką šioje valstybėje — tai didžiausia kliū-

tis, taigi, naujai atvykęs asmuo metus ar dvejus turi gyventi, dirbdamas nesavarankų darbą. Šiaip, čia visokie bizniai taip pat geri ir tinkami, kaip ir visur kitur, jei tik turima jam įsteigti kapitalo.

Butų gi klausimas visai jokia problema. Butų yra visur ir visokių. Rajone, kuriame gyvenome, mačiau labai daug išnuomojamų ne tik butų, bet ir atskirų namų. Kainos neaukštesnės kaip Chicagoje. Aišku, geresniame, svarbesniame rajone butai brangesni, ne taip ištaigingame rajone — pigesni. Rajonas, kuriame buvome apsigyvenę pas poną Z., priklausio prie vidutinių. Šiame rajone mačiau ant stulpo užlipdytą privatų skelbimą: kamparys su virtuve 5 su puse dolerio savaitėi. Iš to galima spręsti apie butų kainas bendrai.

Iš viso, Los Angeles miestas man patiko, esu sužavėtas Kalifornijos gamta ir klimatu, bet... kol kas aš ten nenorėčiau gyventi. Jei ir apsigyvenčiau, tai galėčiau išbūti kelis mėnesius, o paskui mane vėl trauktų prie teatro, prie koncertų, prie muzikos, prie plataus masto čikagieškių lietuvių bendravimo.

Kai kas mums išvažiuojant labai gyrė losangeliečius, esą, jie nuosirdūs, vaišingi, pasiilę svečių iš kitur, ypač iš Chicago. Bet mes to nematėme. Žiūrėdami mus ne-

pažįstami kaip į cirko žvėris, pasisveikino pažįstami, pakalbėjo tie, kuriems turėjome nuvežti linkėjimų iš Chicago. Gal mes per trumpai svečiavomės, ar patekome į tokį vasaros laiką, kada, iš viso, ne tik kultūrinis gyvenimas apmiršta, bet ir patys žmonės pasidaro apatiški?

"Būti Los Angeles ir nematyti dailininko Povilo Puzino, tai kaip būti Romoj ir nematyti popiežiaus"

Šitąp išsireiškė vyr. "Lietuvių Dienų" redaktorius P. Vitėnas, kai vieną kartą vėl buvome pas juos užsukę. Tai buvo vakare, apie 9 val. Tačiau p. Vitėnas paskambino dailininkui, užklaudamas, ar gali jį aplankyti čikagiešiai. Dailininkas maoniai sutiko mus priimti ir parodyti savo studiją.

Pono L. Valiuko lydimi, nuvažiuovome, ir jo namus pasiekėme apie 10 valandą vakaro. Tačiau Bohėmos atstovai tai nė

kiek netrukdė.

Mums duris atidarė stambaus kūno sudėjimo, energingo smakro ir ilgokais plaukais vyras. Patekome į studiją. Tai tikra dailininko bohema. Daugybė baigtų ir nebaigtų paveikslų sienose, rėmuose, prieglaustų prie sienos, uždėtų ant spintos, kampuose ir piešinių ant stalo.

Susipažinus ir priėmus šeimnininko kuklias vaišes, ėmėme dairytis, žiūrėti ir klausinėti.

Dail. Povilas Puzinas parodė mums žymesnius darbus ir nebaigtas idėjas. Krito į atmintį didelis paveikslas, turįs "Paskutinės vakarinės" pavadinimą. Tai įpusėtas paveikslas. Kol kas vien kažkokių figūrų bei veidų kontūrai. Tačiau dailininkas papasakojo, kad jis noris atvaizduoti ne apaštalus, o pasaulio politikus, kurie "vartaloja" pasaulio įvykius — Churchillą, Eisenhowerį, Staliną, Višinskį ir kt. O svarbiausia — Kristaus vietoje būsianti... tuščia vieta. Dailininko žodžiais, šis paveikslas galįs padaryti arba sensaciją arba... skandalą.

Be spaudoje matytų ir laimėjusių įvairias premijas — XX amžiaus madonos, Tremtinės, Zvejo, — pamatėme daug portretų, peizažų ir vaizdų. Dėl duonos kąsnio dailininkas turis piešti tuvalių portretus ir reklaminiu pobūdžio vaizdus. Jis

turis labai daug sumanymų naujiems darbams, bet laiko esą maža. Laisvalaikiais tarp užsakymų jis skubas prie tikrosios kūrybos.

Ir man patidarė pikta, kad tie visi milijonieriai pasidarinantys veidais ir jų žmonos ar dukterys, pretenduojančios į gražuoles, verčia mūsų genialųjį menininką rūpintis pragyvenimu ir tuo patalio linti tą momentą kada jis savo darbas išgarsins mūsų tautą.

Kilo kalba apie moderniuosius menininkus, ieškančius kažko naujo savo tamsiomis spalvomis ir beformėmis figūromis. Dail. Puzinas jų nepalaiko ir smerkia jų svefimų vėjų gaudymą ir prancūzų futuristų pamėgdžiojimą. Picasso ir kitų ekspresionistų kūrinus bemėgdžiodami, jie nuklydo ne tik nuo lietuviškojo meno linijos, bet ir iš viso nuklydo filosofiniai-eksperimentinėn sritin.

Dailininką Povilą Puziną reikia laikyti pusiau natūralistu, pusiau ekspresionistu. Tačiau, vaizduodamas objektą, jis jo formų neįkreipia, o siekia tobulumą ir grožio. Gi ekspresionizmas jaučiamas jo paveikslų temose. Jo paveikslai visi ką nors reiškia, ką nors sako, ir nepaprastai koloritingi. Kiekvieną paveikslą jis kuria ilgai, apgalvodamas visas detales, apdirbdamas kiekvieną šešėlį, kiekvieną judesį.

DRAUGO "TEISYBĖ"

"Draugui" mažlietuvių ir evangeliką pasidirbus

(Tęsinys)

Šį vaikišką, pilną kartelio ir piktumo "patarimą" galima tik tokiu būdu komentuoti, kad "D." redakcija ar už jos pasislėpusieji, nežiūrint tariamos savo didelės akademiškumo priedangos, vengia rimtų diskusijų.

Pamokymas apie kultūringumą

Savo paskutiniame straipsnyje tarp kitko buvau parašęs, kad Maž. Lietuvos lietuviai turėjo gyventi nors su svetimta, bet aukštos kultūros ir civilizacijos vokiečių tauta. Išvardiję visą eilę lietuviams padarytų skriaudų ir pastebėję, kad Maž. Lietuvą atsikraustę zalcburgiečiai nepasizymėjo nei aukšta kultūra ar dora, bet lietuviai dažnai juos dar ir ūkininkauti turėję mokytį, "Draugo" redakcija iš to daro išvadą ir mane pamoko, kad "geriau, Ansa!, šiuo atveju gal tikty sakytį tarp augštos civilizacijos tautos..."

Zinoma, kad vokiečiai, norėdami lietuvius pažeminti ar juos suvokietinti, panaudojo nekultūringas priemones. To fakto niekas nenori nugincyti. Tačiau, iš kitos pusės, Didž. Lietuvos lietuviai vargu galės išvardinti tuos rusus ar lenkus, kurie kaip Bezenberger, Nesselman, Schmidt, Sauerwein ir visa eilė kitų būtų rodę lietuviams palankumą, jiems pasitarnavę ar net žadinę jų lietuviškumą. Bet kaip ten bebūtų, mažlietuvių gyvenimo kelis šimtus metų tarp zalcburgiečių, prancūzų, olandų, šveicarų ir pagaliau "Draugo" paminėtų nekultūringų vokiečių, kurių kultūros, mano manymu, sulyginus su Didž. Lietuvos žmonių padėtimi, visgi aukštai prašoko rusų ir lenkų kultūras. Tai aš savo straipsnyje, rašydamas apie didesnius nutautinimo pavojus Maž. Lietuvoje, ir turėjau omenyje.

Tvirtinimas ar įrodymas, kad lietuviai dažnai turėję ateivius ūkininkauti mokytį ir kad tokiu būdu mažlietuvių buvo įpratus kalbėti apie savo svetimtautį kaimyną kaip apie "paiką (kvailį) vokiečių", žinoma, būtų per plati tema tai aiškinti. Todėl tenka tik apsiriboti paklausimu: kaip, kaip šveicari ar zalcburgiečiai būtų juokėsi ar pravardžiavę mūsų lietuvininkus — burus, jei šitie būtų buvę priversti apieisti Prūsų Lietuvos lygumas ir apsigyventi bei ūkininkauti šveicarijos ar Austrijos Alpėse?

Iš "Draugo" aiškinimo ir pamokymo apie vokiečių "nekultūringumą" reikia suprasti, kad kiekviena kultūringa tauta, jei ji laiks nuo laiko savo siekiams ir politikai vykdyti panaudoja nekultūringas prie-

mones, iš karto pasidaro nekultūringa. Taip siaurai aiškinant, mes vargu ar iš viso beužtiksim kultūringą tautą pasaulyje.

Kad taip trumparegiškai aiškinti negalima, tebūnie man leista įrodyti keliais pavyzdžiais. Paimkime, kad ir tą pačią Katalikų Bažnyčią. Ji juk davė tematiką ir menininkams, ir rašytojams, ir muzikams, ir filosofams, ji ir daug prisidėjo prie Vakarų Kultūros, o vistik persekiojė, degino, žudė ar ištrėmė visus tuos, kurie mėgino reikšti savo atskirą nuomonę, kurie priešinosi ar nesutiko su Katalikų Bažnyčios tuometine politika. Aš manau, kad "Draugo" redakcija net suklydę, jei jos pavyzdžiu daryčiau tokias siauras išvadas apie Katalikų Bažnyčią.

Dar toliau. Štai tokia grynai katalikiškame krašte kaip Italijoje pastatoma policija prie protestantų bažnyčios durų. Romoje, kaip neseniai skaitėme, net valdžios įsakymu nuo jos išorinės sienos nukeliamas toks žodis kaip "Kristus". O juk tame mieste gyvena pati Katalikų Bažnyčios galva. Pats popiežius ne vieną kartą kreipiasi į pavergtas tautas ir aiškina jiems apie tikėjimo ar sąžinės išpažinimo laisvę. Tuo tarpu paminėtą įvykį Romoje galime lyginti su katalikų ir protestantų bažnyčių uždarymais Varšuvoje, Kaune, Vilniuje ir kitose vietovėse už geležinės uždangos. Todėl ir čia, nežiūrint šių nekultūringų policijos priemonių savo tikslų ir politikos besiekiant nedrįsčiau saktyti, kad italai bolševikai, ar tokius žygius toleruoję popiežius, nekultūringas.

Vasario 16-sios Ginnazijos šalpa ir vyskupo Brizgio priekaištai protestantizmui Dėl vys. Brizgio išsišokimo "D." redakcija negali praieiti nepaminėjusi Vasario 16-sios Ginnazijos šalpos. Ji rašo, kad "... jau vien dėl sėkmingesnės mūsų visuomeninės veiklos ir bendros tautos gerovės nereikėtų placias mūsų religinio gyvenimo istorijas šiandien ir kasdieninius laikraščiu puslapius vilti ir paliestus žmones kiršinti..."

Aš manau, kad šiame išsiaiškinime ne tik nereiktų minėti Vasario 16-sios Ginnazijos šalpos, bet tai daryti iš viso nepateisinama. Ginnazija remia lietuviai katalikai ir lietuviai

MARY LANE SCHOOL OF BEAUTY CULTURE 4750 Broadway LOngeach 1-4274

protestantai. Ji susilaukia paramos iš katalikiškų kraštų, taip pat ir gausias sumas iš protestantiškų kraštų. Ji, bendrai, yra konkretus ir pagirtinas visų pozityviai galvojančių ir šio reikalo svarbą suprantančių lietuvių solidarumo vaisius. Tat, nebent, norint reikšti savo nepasitenkinimą tuo vaiziumi, galima pinti į šį nemaloni išsiaiškinimą Vasario 16-sios Ginnazijos šalpą. Pagaliau, ką čia turi bendro ginnazijos ir jos mokinukų šalpa su vysk. Brizgio mestu viešu apkalbinimu protestantizmui ar reformacijai?

Keistas taip pat "D." redakcijos hipokritiškas sielojimas. Pav. vysk. Brizgys, užgaidamas protestantus viešame laikraštyje teigia, kad Lietuvo-

je reformacija griovė pagrin-dinius krikšč. doros dėsnius. Toks jo teigimas "D." redakci-jos atrodo pilnai tvarkoje ir ne-diskutuotinas. Tačiau jei aš ka-talikams primenu jų pačių nu-sikalimus, "D." redakcija sie-lodama ši šaukiasi lietuviškos vienybės, kalba apie kažkokias "kvos pirštines" ir moko, kaip negerai plačiai religinio gyve-nimo istorijas paliesti ar viltki to laikraščiu puslapius. Kodėl tik trumpai ir prabėgančiai ga-lima kitus žmones kiršinti ir kodėl "D." redakcija tik sau savinasi šią savotišką privile-giją, taip ir pasilieka neaišku.

(Bus daugiau) — Vokietijoje 683 lietuviai džiovininkai laukia mūsų pagal-laukraištyje teigia, kad Lietuvo-

JEI PASIŪSI DOLERI BALFUI, tai nustos tik vieno ar dviejų kino bilietų. Iždininko adresas: J. DAUKUS, 3339 W. Evergreen St., Chicago 51, Illinois.

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki \$10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN. 6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS CRANE SAVINGS & LOAN ASSN. 2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN. 3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS MIDLAND SAVINGS & LOAN ASSN. 4038 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN. 1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN. 1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

NAUJI LIETUVISKI REKORDAI PO 89c VIENAS

26-5514 Paskutinis Sekmadienis. Tango. Vyrai Užkim. Solo Sabaniauskas. 26-5509 Nutilk Sirdie. Tango. Kanarkų Polka. Sabaniauskas. 26-5511 Rudens Pasaka. Slow-Fox. Veltui Prasysi. Tango. Sabaniauskas. 26-5501 Nepamiršk Manęs. Valsas. Ruduo. Tango. Sabaniauskas. 16311 Mano Gitarra. Tango. Saulėtas Rytas. Valsas. Sabaniauskas. 26-5512 Oi, Mergyte. Šią Naktelę. Solo Grauzinis. 16308 Tu, Lietuva. Tu Mano. Druilka. Pupy Dėdė ir Dėdienė. 16313 Našlaitės Kapas. Griuvėsių gelelė. Pupy Dėdė ir Dėdienė. 16284 Kai Aš Turėjau. Kam Šeri Zirgeli? Vėnagaitis ir Olsauskas. 16332 Jonelio Polka. Dariau Lysele. Solo Šiaukėvičius. 16333 Sudev, Sesutė. Svajonė ir Meilė. Pauras ir Antanėlis C-514 Linksmi Bernukai. Polka. Cirkus Orkestras. 16254 Aukštį Kalneliai. Ak. Norėčiau. Solo Šaukevičius. 16329 Tyliai Nemunėlis Teka. Visur Tyla. Solo Babravičius. 102 A Karvelėli. Jūra. Choras. \$1.00. 16334 Kanklininkų Polka. Ar Tu Zina? Dineika ir Petraitis. 16331 Džiukų Dzyvai. Zanavykų Prasmatinybės. Polka. Orkestras. 101 Vainikas I ir II dalis. Lietuviškų melodijų rinkinys. 102 Gėsmai ir Svajonės. Oželis. Kvartetas. 103 Gyvenk, Juokis ir Mylėk. Dzingulikai. Duetas su Orkestru. Motėkaitienės ir Kėivaitės Duetu Albumas. Kaina \$6.00. Matas Elektrinis Phonografas tik \$10.00. Elektrinis phonografas gražioje dėžėje su rankena tik \$20.00. Rankenėlės užskamas Phonografas gražioje dėžėje tik \$20.00. Automatiškas, trijų greičių phonografas, gražioje dėžėje su rankena numazinta kaina tik \$59.00. Rekordus siunčiame ir Paštu. Už Prisiuntimą ir Supakavimą Amerikoje \$1.00. Kanadon ir kitur \$2.00. Užsakymai rekordus, pinigais ar money orderį reikia atsiųsti iš anksto. COD nesūnčiame.

JOS. F. BUDRIK, INC. 3241 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

C. L. D. D. Tel.: PProspect 8-1717 DR. S. BIEZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3148 WEST 63rd STREET Val.: kasdien po pietų 1-3; vak. 7-9, tikrai antradieniais ir penktadieniais. Trečiadi. ir sekmadi. ofisas uždarytas. Rez.: 3241 WEST 66th PLACE Phone: Republic 7-8665

Ofiso telefonas: Virginia 7-0036 Rezidencijos: Beverly 8-8244 DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4157 ARCHER AVENUE Ofiso valandos: Nuo 2-4 ir nuo 6-9:30 val. vakaro. Seštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų. Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 SO. ASHLAND AVENUE Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8; Ser. Subat. ir Nedel. tik susitarim. Ofiso telefonas: Yards 7-4787 Namų telefonas Prospect 6-1930 Jei neatsiliepa viršutiniai telefonai, šaukite Midway 3-0001

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2951 WEST 63rd STREET (netoli Sacramento Ave.) Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak., trečiadi. ir sekmadi. pagal susitarimą. Telefonas: Hemlock 4-7899 Namų tel.: Hilltop 5-2537

KITI LIETUVIAI DAKTARAI DR. JUZE AGLINSKAS GYDYTOJA IR CHIRURGE Vaiku ir Motery Ligos 5159 SO. DAMEN AVENUE Medicine and Surgery Building Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12 Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskis GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2300 WEST 51st STREET Val.: Pirm. ir antr. 10-12, ketv. ir penkt. 6-9 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą. Ofiso telefonas: PProspect 6-1795 Rezid.: Triangle 4-1765

DR. PETER BRAZIS PHYSICIAN AND SURGEON 2434 WEST 71st STREET CHICAGO, ILL. Telefonai: Ofisas: Hemlock 4-5849 Rezidencija: Hemlock 4-2324 OFISO VALANDOS: Pirmadi., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antradi., nuo 1-5, Trečiadi. ir Seštadienį tiktai susitarim.

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-6140 DR. G. J. BYLAITIS Nervų, vidaus ir vaikų ligos Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M. Seštadi. 12:30 iki 1:30. Kitomis dienomis tik susitarim DR. J. G. VALAITIS Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6. 4038 SO. ARCHER AVENUE

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303 DR. BR. GAIZUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4055 ARCHER AVENUE (Kampas Archer ir California Ave.) VAL.: 2-4 po pietų ir 6-8 vakare, seštadieniais 2-7 p. p., išskyrus sekni. Telefon. ofiso: LAfayette 3-1707 Rez.: Fillmore 3-8614 (Maywood, Ill.)

DR. S. GĖSTAUTAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos. 4055 SO. ARCHER AVE. (Kampas Archer ir California Ave.) Valandos: antr. ir ketv. 6-9 po pietų. Seštadienį 2-4 po pietų.

Rezid. telefonas: Steward 3-4511 Ofiso telefonas: YArds 7-1166 DR. J. GUDAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 756 WEST 35th STREET Kampas Halsted ir 35-tos gatvės. Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS PHYSICIAN AND SURGEON (Lietuvių Gydytojas) 2500 WEST 63rd STREET Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 po pietų ir 7:30-9 vakaro. Trečiadi. ir seštadi. uždaryta. Ofiso telefonas: Prospect 6-3838 Rezid. telefonas: Republic 7-9199 Grovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ IR PRITAJO AKINIUS Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Išskyrus trečiadienį ir seštadienį. 2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626 DR. JOSEPH W. KADZEWICK (LIETUVIS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Priėmimo valandos tiktai susitarim: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienį. MANOR MEDICAL ARTS BLDG. 6400 SO. KEDZIE AVE. Ofiso ir buto telefonai: OLYmpic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1336 SO. 49th COURT, CICERO Priėmimo val.: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vak. Seštadi. 10-2 ir 4-6. Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero. Prie "Naujienu" kai priprasi—darbą, žinią, viską rasi. 5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —MONDAY, OCTOBER 4, 1954

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210 Jei neatsiliepa šaukite KEDZIE 3-2868 Dr. Emily V. KRUKAS GYDYTOJA IR CHIRURGE 4146 SO. ARCHER AVE. Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30 Daily afternoons. Vakarai: pirmadi., antradi., ketvirtadi. 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarim. Telefon.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-4159

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill. Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro. Seštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. p. Butas: 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Dr. A. Valis - Labokas GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Spec. Motery Ligos 3267 SO. HALSTED STREET Telefonas: Danube 6-1125 Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro. Seštadieniais 1-4 val. po pietų. Telefonai: Ofiso Grovehill 6-5399 Rezidencijos: PProspect 6-4732

DR. A. MACIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Spec. chirurginės ligos 2423 WEST 63rd STREET (kampas 63rd ir Artesian) OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Seštadienį 2-4 val. Trečiadieniais ir sekmadi. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAWSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS OFISAS: 2750 WEST 71st STREET (prie California Ave.) Valandos pagal susitarimą. Ofiso telefonas: Grovehill 6-1321 Jei neatsiliepa Vincennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRIITS PHYSICIAN AND SURGEON 2408 WEST 63rd STREET Tel.: Hemlock 4-5524 Hours by appointment only.

DR. Z. RUDAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS SPEC. CHIRURGINĖS IR ORTOPEDINĖS LIGOS 2435 WEST 69th STREET Telefonas: Republic 7-2290 VAL.: Šiokiadieniais, išskyrus pirm., nuo 10 val. iki 12 val. ryto ir nuo 5 val. iki 8 val. vak. Pirmadi. tik nuo 5 iki 8 vak. Sešt. nuo 10 iki 12 ryto. Tel. ofiso CLIFFside 4-2896 Res. LAfayette 3-1172

DR. P. STRIMAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1724 West 47th Street (Kampas 47 ir Hermitage) Priėmimo val. 2-4 ir 6-9 val. p. p. Sešt. 2-6 v. p. p. išskyrus sekmadienius Telefonai: ofiso Cliffside 4-0253 Rezidencijos: YArds 7-6388

DR. A. Z. ŠAULYS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211 Pirm., Antr., Ketv. ir Penktadi. 6:30-8:30 val. vak. Seštadienį 2-4 v. p. p.)

Dr. Fl. Tallat-Kelpša Dr. E. Tallat-Kelpša GYDYTOJAI IR CHIRURGAI MARQUETTE PARKO OFISAS: 2656 WEST 63rd STREET (Kampas Washnetan ir 63rd St.) Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv. Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt. Tel.: PProspect 6-8548 Cicero ofisas: 5002 West 16th Street Kasdien 6-8:30, antr. ir ketv. 1-3, seštadienį 11-1. Telefon.: Towhahl 3-0959 Namų telefonas: Hemlock 4-7080 Kitu laiku tik susitarim.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Bendra praktika, spec. Motery Ligos Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St. (antras namas nuo Western Ave.) Ofiso ir rezid. telefonai: PProspect 6-1223 Ofiso val.: Pirm. 8-10 v. v. Antr. Treč. ir Penkt. 6-9 v. v. ir Ketv. ir Sešt. 2-4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS CHIRURGINĖS LIGOS Ofiso telefonas: Hemlock 4-2123 6255 SO. WESTERN AVENUE Rezid. telefonas: PProspect 6-8484 Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Seštadi. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta. Telefon.: ofiso PProspect 6-9400 Rezid.: Hemlock 4-3851

Dr. Ona Vaškevičiūtė (VAŠKEVIČIŪTĖ) GYDYTOJA IR CHIRURGĖ 6560 SO. WESTERN AVE. Val.: kasdien nuo 1-3 popiet ir nuo 6-8 val. vakaro; seštadi. 1-4 popiet; trečiadi. ir kitu laiku tik susitarim. Tel. ofiso VI 2-1581, rez.: VI 2-0742

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 802 WEST 51st STREET (Kampas Halsted ir 51-os gatvių) Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val. Seštadieniais 2-4 val. po pietų. Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas P. ŠILEIKIS Kaukų fraktūroms įtvirtai. P o l i o - Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusių deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojomis ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bendažai ir t. t. VAL.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-11. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA, 1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois Tel.: PProspect 6-5084 Tik "Naujienu" rašo tiesą—neša laimę, mokslą, šviesą.

KITATAUČIAI GYDYTOJAI DR. CHARLES SEGAL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4740 SO. ASHLAND AVE. (2-tras aukštas) Ofiso telefonas: YArds 7-5554 Jei neatsiliepa šaukite: Rez. telefonas: Midway 3-2880 OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vakaro.

Dr. C. M. Liestenfeltz CHIROPRACTOR - PHYSICIAN 515 Broadway - Gary, Indiana Phone GARY 3-0717 35 years experience Hours: Daily till 9:00 p. m.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas Tel.: YArds 7-1829 Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso. Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Trečiadieniais tik susitarim. Seštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. Kazimieras MICHEL Optometristas - Orthoptistas Gydo nusilpusius ir neruotus akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis bei operacijos. Įdeda netikra — artificialie aki pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai. 4654 SO. ASHLAND AVENUE Telefonas: YArds 7-6616 Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro. Geras patarnavimas.

DR. S. VAITUSH, Opt. Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegius ir toliaregius. Prirenku teisingai akinius. Visuose atitaisuose egzaminavimai daroma su elektrine, parafinoma mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus. VALANDOS: Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro. Seštadieniais iki 4 val. vakaro. Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta. 4712 S. ASHLAND AVE. YArds 7-1373

DR. Ant. Rudokas, O. D. tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. Telefonas: YArds 7-7381 Priima: Vakarai nuo 6 ir 9 val. Seštadi. nuo 10 ryto iki 4 po pietų. Treč. ir sekmadi. pagal susitarimą. 4701 S. DAMEN AVE., CHICAGO, Ill.

REUMATIZMAS Gydytojų ir ligoninių ilgus metus tyrinėti ir dabar rekomenduojama naujoji žalia AMERPOL tabletė skubiai Jums sumažins skausmus. Artifim ir reumatizma turintieji pajaus lengvata satinusiose ir paraudusiose kojų, kelių, pirštų bei nugaros sąnariuose bei raumenyse. Nors Jus skausmai ir ilgai kankino, ši naujai pagaminotoji AMERPOL sumažins Jūsų skausmus. Tik \$3.50 už 100 tablečių. Jas galite gauti savo vaistinėje arba besikreipiant į AMERPOL, 957 No. Ashland, Chicago 22, Ill.

NERVINĖ Alexander's NervinĖ, kuri turėtų veikti nuo nervų ligų, yra mišiasis stipriųjų ir brangiųjų šaknų, žiedų, žievių ir žolių, ir tas mišinys padeda nuo visokių nervų suirimų, galvos skaudėjimų, kvaišinų, isterijos, rūpesčio, susikrimitimo, nemigos, karščiavimų, išgascio, persidirbimo ir kitų nervinių negalavimų. Gerdamas tą mišinį, gauni maistą nervams. Šios gyduolės kainuoja \$5.00 svaras. Už \$2.00 prisiunčiame 5 uncijas. Į Kanadą \$2.25.

ALEXANDER'S CO. 414 Broadway South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS RADIJO VALANDA Iš Stoties W. G. E. S. 1390 kilocycles Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Seštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto. Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro. Sekmadienį 8:30-9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles. Tel.: Hemlock 4-2413 7121 SO. ROCKWELL ST. Chicago 29, Illinois

30 METU SUKAKTIS Chicago Savings and Loan Association mini pasėkmingo finansinio gyvenimo 30 metų sukaktį. Šis proga Chicago Savings per ateinančius šešis mėnesius, pradėdam Liepos-July 1 diena, apdovanos puikia Ball-Point plunksna kiekvieną naują taupytą ir kiekvieną seną taupytą, padidinusi savo indėlius. Be to, kiekvienas taupytas dar gaus tikieta, kuriuo turės progos laimėti vieną iš 150 tableware setų; 25 Rogers Silver set; 8 asmenims ir 125 vėliausių ir gražiausių stainless steel setų 6 asmenims. Chicago Savings per 30 metų finansinio gyvenimo visada išmokėjo taupytajoms pilną taupomą sumą, mokėdama suktesnį dividendą, negu dauguma kitų finansinių įstaigų. Už praėjus šešis mėnesius mes ir vėl išmokėjome 3% (3% per annum). Chicago Savings kviečia lietuvių pasidėti savo sutaupytus pinigus į šią saugią ir tvirtą 14 milijonų įstaigą. Mūsų 30 metų saugaus ir pelningo patarnavimo lietuviams rekordas užtikrina indėlių saugumą ir geresnį dividendą. Be to, pas mus kiekvieno taupytojo pinigai yra apdrausti iki \$10,000 by an Agency of the United States Government. Nėra saugesnės vietos taupomiems pinigams laikyti. Partrauksime jūsų pinigus iš kitur, jei atsinešite savo banko knygute. Šios įstaigos puikiai įrengtoji raštinė teikiama sekantieji patarnavimai: 1.—Apraustas taupymas 2.—Pirmų morgiačių paskolos 3.—Pardavimas ir iškeitimas valstybės bonų 4.—Christmas Club Savings 5.—Vacation Savings Club 6.—Duodami Travelers Checks 7.—Notary Public 8.—American Express Money Orderiai. Be to, kiekvienas taupytas dar gali išsimaityti čekius, apmokėti gazo bei elektros bilas, nemokėdamas nieko už šiuos patarnavimus. VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Seštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų. JOHN PAKEL, Prezidentas CHICAGO SAVINGS and LOAN ASS'N 6234 So. Western Ave. Telef.: Grovehill 6-7575

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE *Savings & LOAN ASSN*

INSURED UP TO \$10,000

2555 West 47th St. CHICAGO 33, ILL. I.A.F. 5-1083

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų ir brangesnių.

IŠPARDAVIMAS

Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Sieglers
PATENTED AUTOMATIC

GAS HEATERS

Galite apžiūrėti visų modelių pečius

MŪSŲ ĮRENGIMUS PRIPAŽINS GAS CO. INSPEKCIJA.
Sudėsime visus vamzdžius į jūsų sienas ir duosime Jums

Vienerių metų aptarnavimo garantiją

Apšildymo patarimai veltui

Užeikite, parašykite arba patefonuokite mums apie savo apšildymo problemas. Mūsų patyrę inžinieriai noriai pagelbės Jums praktiškai ir pigiausiai išspręsti Jūsų problemas.

OGDEN STOKER SALES & SERVICE

1314 WEST GRAND AVENUE

Phone: SEeley 3-7112-3

Hours: 9 to 5:30 Daily — Mon. and Thurs. 9 to 9

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIA

ERDVIA IR PATOGIA SENIAUSIA
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖ

PROGRESS
FURNITURE CO.

4181-83 ARCHER AVE.

Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENA ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES
Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos
aparatus, refrigeratorius, ploviklius, vaikams rakandus ir visų kitų namam
reikmenų. LENGVI IŠSIKOKYTI PIRTAIKOMI VISIEMS.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.
BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.

Telefonas: LAFAYETTE 3-8248

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad. Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dienā. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

SHULMISTRAS & Co. INSURANCE

REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
3-6300

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Lankosi burmiečių užpirkėjai

Chicagoje lankosi 7 Burmos pareigūnai, kurių tikslas atlikti čia tam tikrų prekių užpirkimą. Jie užpirkimams skyrė kapitalo turį 25 milijonus dolerių.

Jie sako, jog jų pirkiniams skirti pinigai susidarė iš krašto ryžių pertekliaus eksporto. Kraštas turis balansuota biudžetą.

Delegacijos pirmininkas Win sako, jog Burma išvariusi visus nacionalistinės Kinijos dalynius ir gyvenanti "protingoje" santaukoje su raudonąja Kinija ir kitais komunistiniais kaimynais. Tačiau pati Burma turinti socialistinę vyriausybę ir nė vieno komunisto nei valdžioje, nei parlamente. Valdžia kiekvienais metais turinti biudžeto perteklius.

Burmos kraštas yra tokio didumo, kaip Texas valstybė, ir turi 18 milijonų gyventojų.

Mokinys muša mokyklos vedėją

11 metų amžiaus pradinės mokyklos, 5415 Union, 8 skyriaus mokinys buvo pakviestas į mokyklos vedėjo kambarį dėl disciplinos. Įėjęs jis puolė mokyklos vedėją Burke su aštriu daiktu, kurio jis lengvai sužeidė vedėjo krūtinę.

Vaikas nuo tolimesnio puolimo buvo sulaikytas mokyklos mokinio, 14 metų amžiaus Floweris, kuris yra mokyklos "policininkas", mokinių saugotojas. Jis atėmė iš puoliko puolamąjį įrankį. Puolėjas buvo atiduotas jaunuolių įstaigai.

Išgelbėjo motiną nuo plėšikų

Pirklys R. Wouters, išgirdęs riksmą prie savo namų, 5337 Nelson, per langą pamatė, kad jo 57 m. amžiaus motina energingai imasi su užpuoliku, kuris norėjo atimti jos pinigine. Jis greitai išpuolė iš namų ir, būdamas stipresnis už užpuolimą, pastarąjį nugalėjo; plėšikas pabėgo.

Mrs. Wouters turėjo savo pinigineje \$1,500, kuriuos ji su savo vyru buvo surinkusi iš savo nuomininkų 13 butų name. Vyras ją buvo išleidis iš automobilio prie jų namų, o pats nuvažiavo mašiną į garažą. Tada ir atsirado prie jo žmonos užpuolikas.

Raketieriai ir kalėjime?

Vienas "Tribune" dienraščio korespondentas Schwanitz, buvo tyčia patekęs į Bridewell kalėjimą Chicagoje, norėdamas iširti, kodėl ten kaliniai kėlė maištą.

Jis sako, jog iš kalinių girdėjęs, kad kalėjimo patikėtiniai (trusteės), pasinaudodami sargų automobiliais, išvežė sau iš kalėjimo atsargų dešrų, mėsos ir kitų produktų. Kaliniai gauna blogą maistą. Kava esanti nesaldyta, bet kaliniai gali patys nusipirkti cukraus. Kaliniai skundėsi, kad medicinos pagalba esanti bloga. Dėl jos trūkumo, esą, nekarta mirę sergančių kalinių.

Paleido raudonųjų vadą

44 m. amžiaus Claude M. Lightfoot, laikomas komunistų vadu, buvo paleistas iš kalėjimo, padėjęs \$30,000 užstato valdžios bonais.

Lightfoot, 3443 W. 12th Pl., Ilinojaus komunistų partijos vykdomas sekretorius, laikomas nusikaltusiu Smith aktui, kuris draudžia valdžios nuvertimo planavimą ar skelbimą. Jis buvo uždarytas apskrities kalėjime nuo savo arešto birželio 26 dieną.

Teisėjas Sullivan nurodė Lightfoot, kad jis kas šeštadienis turi 10 val. rytą pasirodyti JV maršalo raštiniėje.

— Ar jau aukojai šio vajuas metu tremtiniais gelbėti?

Priešinasi negrų išileidimui į mokyklą

Ne tik pietinėse valstybėse, bet ir Ilinojuje vietomis gyven-tojai priešinasi negrų vaikų išleidimui į baltųjų mokyklas.

East St. Louis, Ill., 200 asmenų atvyko į distrikto mokyklos tarybos susirinkimą, reikalaujanti, kad taryba atsistatydintų. Tas būrys, vadovaujamas P. Chitty, gazolino stoties savininko, protestavo prieš padidėjusį stojimą negrų mokinių į vieną pradinę mokyklą netoli E. St. Louis.

Tarybos nariai šandien pažadėjo susirinkti klausimo diskutuoti su Chitty paskirta 10 asmenų komisija.

Chitty sako, apie 100 negrų, kurie pirma telankė vien negrams skiriamą mokyklą, dabar stoję į pradinę mokyklą, kuri daugelį metų anksčiau teturėjo maža negrų.

Areštavo lažybinkus

Policija staiga užklupo arklų lenktynių lažybų centrą 3201 Cermak, kai ten ėjo lažybos. Ji paėmė dalį dokumentų, kurių nesuskubo operatoriai sudeginti, o taip pat paėmė savo kontrolnė nuolat skambančius telefonus ir, prisimetę lažybų centro tarnautais, policininkai "priiminėjo" klientų lažybas. Buvo 3 asmenys areštuoti.

Taip pat policija užklupo lažybinkus tavernoje 4522 McDowell, kur irgi areštavo tris asmenis, jų tarpe ir 39 m. Albertą Petruilį, tavernos laikytoją.

Mainierius kviečia

Ex-Mainieris choras, kuris yra arti prie širdies "Vilniai" ir kuris dalyvausias to laikraščio ruošiamame festivalyje, giriasi "Vilnyje", kad esąs pakviestas dainuoti Kubilienės radijo programoje.

Svečiuose pas Dr. P. Zallį

Indianoji yra tokia vieta, kuri vadinasi Beverly Shores. Tai yra Michigan ežero pakraštys, kalnuotas, medžiais, krūmais ir žolėmis apaugęs; tik šen ir ten kalniuko viršūnė randi namą. Šioj klaukioj apylinkėj, kur apsigyvena poetai, rašytojai ir gamtos mėgėjai, yra ir Dr. P. Zallio namas — aukšto kalniuko pačioj viršūnėj. Jis išrodo lyg senovės karalių pilis. Įkopi į jį akmenimis ir cementu išklotais laiptais. Visi takai aplink namą papuošti gėlėmis. Namo viduj visokie visokiausi kambariai — knygynas, seklyčia, virtuvė, valgykla, poilsio kambarys ir t.t. Antrame aukšte miegamieji, apačioj bufetas, pilnas retų gėrimų ir užkandų. Čia yra ir telefonas, ir elektros šviesos, ir televizorius šilima. Tai nėra vasarnamis, o moderni rezidencija. Neveltui Dr. P. Zallys su savo šeima apleidžia Roselandą kelis sykius per savaitę. Iš jo vasarnamio stebi Michigan ežerą ir matai Chicago.

Dr. J. Kella, jo žmona, Dr. P. Zalatoris, Dr. A. Montvidas ir aš vargais negalais suradome Dr. Zallio vasarinę buveinę. Čia ramdom Dr. M. Strikolį su žmona, Dr. B. Zubricką su žmona, Dr. J. Paukštį su žmona ir būrį kitų svečių. Čia buvo ir daktaro sūnus, kuris jau turi bakalaurą ir magistro laipsnius, o dabar jau siekia daktaro laipsnio.

Na, ir viešėjome! Ponia Zallienė ir trys jos pagalbininkės paruošė tokių užkandžių ir valgių, kokių ir gubernatoriaus puotoj negautum.

Daktaro ir jo sūnaus knygyne neteko matyti nė vienos paprastos knygos — visos jos žymiausių pasaulio literatų, filosofų, poetų, mokslininkų. Todėl ir savo pasikalbėjimuose po pietų turėjome įdomių temų. Svečias

"Naujienose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia

6 — NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.

— MONDAY, OCTOBER 4, 1954

Šaulių organizacinis gyvenimas

Chicago šaulių klubas narių skaičiumi gražiai išaugo. Gerokai pagausėjo ir darbo klubo valdybai. Todėl neišvengiamai teko praplėsti valdybos sudėtį, į kurią dabar kooptuoti šie šauliai: Vincas Abramikas — antruojis vicepirmininku, Kazys Duđenas, Pranas Markuza ir Ignas Serapinas — nariais su atitinkamomis pareigomis.

Tačiau metų pabaigoje bus sušauktas visuotinis klubo narių susirinkimas, kuriame bus išrinkta nauja, nuolatinė valdyba ir revizijos komisija taip, kaip tai bus numatyta klubo taisyklėse.

Pačios taisyklės ruošiamos Lai-kinosios L. S. S. Tremtyje Organizacinės Centro Valdybos nario šaulio Vaidieviučio Mantauto. Taisyklės šiomis dienomis gausime ir tuoj pat įregistruosime atitinkamoje Ilinojaus valstybės įstaigoje. Pagal šias taisykles šauliai tada galės legaliai organizuotis visoje JAV teritorijoje.

Tuoj po to L. S. S. Centro Valdyba paruoš organizacijųs vidaus statutą, kuriame bus numatytas ypatingas skyrius mūsų šauliškam jaunimui. Šis reikalas taip pat neužtruks.

Šiuo metu Chicago šaulių klubo valdyba uoliai ruošiasi svarbiam L. S. S. 35 metų jubiliejaus paminėjimui, kuris žada būti gana įdomus ir imponuojas. Rūpinamasi pagaminti mažuosius L. S. S. ženklelius, kuriuos šaulių klubų nariai galės įsigyti. O svarbiausia, rūpinamasi sudaryti įdomesnę veiklos programą šauliškam jaunimui.

Yra Chicagoje tačiau daug brolių ir sesių šaulių ir ne šaulių, o taip pat daug gražaus jaunimo, kurie dar neįsirašė į mūsų klubą. Visus nuosirdžiai kviečiame nedelsiant įsijungti į mūsų eiles. Tautinėje, kultūrinėje ir sporto srityje visus mus laukia gausus ir įdomus darbas. Visos gi mūsų jėgos ir darbas skiriami nepriklausomai Lietuvai.

Kam brangus šaulio ar šaulės garbingas vardas, visus kviečiame pranešti savo vardą, pavardę ir gyvenamąją vietą L. S. S. Chicago klubo sekretorei šaulėi E. Serapinienei, 3225 So. Union Ave., Chicago 16, Ill. laišku arba telefonu (Victory 2-7888).

L. S. S. Chicago Klubu Valdyba

Šaukiamas MLLD metinis susirinkimas

Maž. Lietuvos Lietuvių Draugijos visuotinis metinis narių susirinkimas šaukiamas sekmadienį š. m. spalio 10 d. 3 val. Sandaros salėje, 840 W. 33 gt.

Darbotvarkėje numatoma: valdybos ir revizijos komisijos pranešimai, naujos valdybos ir revizijos komisijos rinkimai ir kiti aktualūs klausimai. Nesu-sirinkus kvoromui, kitas visuotinis susirinkimas šaukiamas tą pačią dieną 4 val., kuris bus laikomas teisėtu, nežiūrint susirinkusių narių skaičiaus. Ta progą visiems Vydūno Fondui aukojusiems nariams bus įteikta Vydūno knyga "Prabočių šešėliai". Visi nariai prašomi dalyvauti.

Mus informuoja

Chicago Lietuvos Vyrų Choras mums rašo:

"Lietuvių Enciklopedijos III tomo 509 puslapyje, kur rašoma apie Chicago, yra pažymėta, kad "1952 įsikūrė vyrų choras, vadovaujamas Br. Jonušo, kuris jau dalyvavo daugybėje koncertų...". Čia yra prasilenkta su tiesa: Chicago Lietuvos Vyrų Choras yra susiorganizavęs 1949 metų vasarą ir jau spalio mėnesį davęs savo pirmąjį viešą koncertą. Tuo metu chorui dirigavo Alf. Gečas. Br. Jonušas Chorui diriguoja nuo 1952 m. vasario mėnesio, kai jis atvyko į Chicago".

Garsinkitės "N-nose"

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

MOTERYS.
mes paruošime dirbti, kaip nuresės
aids. Turi kalbėti ir rašyti angliškai.
Uniformos, valgis ir kitų priedai.
MOUNT SINAI HOSPITAL
1515 South California Ave.,
Employment Office

RENTING IN GENERAL
Nuomos

Išnuomojamas kambarys už dyką,
vyru, pensininkui, kuris galėtų pa-
draivinti karą šeštadieniais ir sekma-
dieniais. Toms dienoms duostu ir va-
lgi. 6541 South Campbell Ave.,
Prospect 6-2268.

Išnuomojami 2 kambariai. 4622 So.
Wood St., LAfayette 3-2641.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

MARQUETTE PARKE (vairių rūšių
krautuvė (vairių stork), dėl ligos tu-
rime parduoti. Gerai einas biznis. Gra-
žus 4 kambarių butas.
GRovehill 6-9805

Parduodamas gerą biznį darantis
restoranas. Priežastis — liga. Telefo-
nuokite Bishop 7-0642.

Jurgj Kvainauska prisiminus

Nors jau pusantrų metų pras-
linko ir dar daug praslinks, kaip
mirė žinomas verslininkas Jurgis
Kvainauskas, jis nebus pamirštas
šimty jo draugų, kurių jis susilaukė
per savo gyvenimą.

Ne tik jo šeima jaučia liūdesį,
bet taip pat jo draugai klientai ir
visos labdaros organizacijos,
kurioms jis buvo dosnus.

J. Kvainausko auga puikūs du
sūnūs — Dany ir Geo, jr. Dan-
ny ypač užavėjo visus, kai jis
1953 m. kovo 21 d. per tėvo bu-
dėtuves, tada 10 metų amžiaus,
stovėjo prie durų ir gražiai lie-
tuviškai dėkojo visiems atsilan-
kusiems ir kiekvienam spaudė
ranką.

J. Kvainauskas visada dalyva-
vo lietuvių veikloje; aišku, tai
darys ir jo sūnūs.

J. Kvainauskas per 17 metų
pardavinėjo "Naujienas" savo
krautuvėje Cambell ir 45 gatvių
kampe; ir dabar tas laikraštis
gali būti ten gaunamas.

Onytė

Račkauskienės padėka

Š. m. liepos mėn. palaidojusi
savo vyrą a. a. Leoną Račkauską,
likusi su 5 mažamečiais vaikais
dideliame varge. Noriu pareikšti
viešą padėką visiems, kurie
tose skausmo ir vargo dienose
tarė paguodžiantį žodį ir ištiesė
pagalbos ranką.

Gilų dėkingumą jaučiu kun.
Adolfui Stašui, suteikusiam a. a.
mano vyrui bažnytinį patarnavi-
mą ir išdavusiam pažymėjimą
aukoms rinkti; dr. Jonui Ado-
mavičiui, kuris veltui vykdė mane
pačią (ir tebevydo) ir visokerio-
pai man padėjo; A. Pivaronui,
daug brangus laiko pašventusiam
padedant man atlikti įvairius
formalumus laidotuvių metu ir
vėliau; mūsų lietuviškų radijo
valandėlių vedėjams: S. ir A.
Barcus, L. Vanagaitienei, O. Ku-
bileniui ir dienr. "Draugui" ir
"Naujienoms" už paskelbimą ži-
nių ir straipsnių ir t.t., liecian-
čių mane ištikusią nelaimę; Ur-
bonams, kurie parodė nepaprastą
nuosirdumą globodami mane
ir vaikus laidotuvių metu ir pir-
mieji paremdami stambia pinigine
auka.

Dėkoju J. Lieponiui, J. Saka-
lauskieni, J. Monkutei-Marks,
P. Daršai, Annai Krencius, Apo-
lonijai Bentley (prisiuntusiai
auką net iš Los Angeles, Calif.),
O. Juodeikienei, J. Malioriui, A.
Lembergui, A. Gylienei, V. Preik-
šui, Sofijai Bak, Sal. Daucan-
skienei, N. Jakimienei, Vincui Ku-
liešui, J. Kupčinskiui ir daugeliui
kitų, kurie aukoję renkant aukas
su aukų lapais, prisuntę paštų
arba įteikę man asmeniškai, lan-
kė, guodė, parėmė drabužiais ir
maisto produktais.

Labai ilgas geraširdžių sąra-
šas susidarytų, todėl, negalėda-
ma visiems asmeniškai padėkoti
nei visų įvardinti, tariau savo ir
vaikų vardu nuosirdžiausiai ačiū.
Elena Račkauskienė ir ačiū.

Dėkoju J. Lieponiui, J. Saka-
lauskieni, J. Monkutei-Marks,
P. Daršai, Annai Krencius, Apo-
lonijai Bentley (prisiuntusiai
auką net iš Los Angeles, Calif.),
O. Juodeikienei, J. Malioriui, A.
Lembergui, A. Gylienei, V. Preik-
šui, Sofijai Bak, Sal. Daucan-
skienei, N. Jakimienei, Vincui Ku-
liešui, J. Kupčinskiui ir daugeliui
kitų, kurie aukoję renkant aukas
su aukų lapais, prisuntę paštų
arba įteikę man asmeniškai, lan-
kė, guodė, parėmė drabužiais ir
maisto produktais.

Labai ilgas geraširdžių sąra-
šas susidarytų, todėl, negalėda-
ma visiems asmeniškai padėkoti
nei visų įvardinti, tariau savo ir
vaikų vardu nuosirdžiausiai ačiū.
Elena Račkauskienė ir ačiū.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

Prieš pirkdami ar parduodami
namus, atlankykite mus

KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PProspect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
WALbrook 5-5699 (vak).

BRIDGEPORTE prie Morgan St., 3-ju
aukštų mūrinis namas ir medinis 2
automobilių garažas. 5 butai ir biznio
patalpa.

Prie 45-tos ir Paulina St., medinis
2 aukštų namas. 6 butai ir taverna
patalpa.

Prie 56-tos ir Laflin, 2 aukštų mū-
rinis namas, 2 butai po 5 kambarius,
2 karų medinis garažas.

P. STANKOVIČIUS
REAL ESTATE IR
INSURANCE BROKERIS

LIETUVIŲ AUDITORIAI
3133 SO. HALSTED ST.
Phone DANube 6-2793
Namų YARDS 7-6818

Ofisas atdaras 9—12 ir 4—7.

NEGIRDĖTAI PIGU!
Mūrinis 4 butų po 4½ kamb. na-
mas. Centralinis šildymas su stokeriu.
Dvigubas garažas. Pajamų arti \$200
per mėnesį. Prie 64th ir Union. Ne
klaida, o pilna kaina tik \$13,000.

Mūrinis 2 butų (5 ir 6 kamb.) su 3
kamb. butu rūšyje namas geram sto-
vyje. Centralinis šildymas su stokeriu.
Dvigubas garažas. Arti parko.
Greitai pardavimui kaina numažinta
iki \$15,000. Laflin prie Marquette Rd.
Dėl išvykimo naujoj kolonijoj par-
duodamas 2 butų po 4 kamb. mūro
namas, 6 metų senumo. Automatiškas
šildymas alyva. Galima tuoj pat už-
imti. 56th St. už Harlem Ave. \$16,000.

P. LEONAS
F. H. Halvorsen Co., Real Estate
3145 W. 63rd St. Hemlock 4-4300
Buto tel.: PR 8-0097

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro
ir kitus darbus. Iki \$2,500 nereikia
nieko įmokėti, iki už didesnius darbus
susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.

PETRAS POCIUS
6823 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

GENERAL CONTRACTOR
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street, Chicago 16, Ill.
CHesapeake 3-1535

Lietuvių statybos bendrovė. Stato
namus, parduotuves, pagal užsakymus
ir atlieka remonto darbus.
A. Gintneris, pirmininkas,
V. Petrauskas, statybos vedėjas.

NETOLI 111th IR CICERO
4 kambarių medinis, 2 miegamieji.
Didelė palėpė, uždaras porčius. Elek-
trinis pečius, įskaitomas. Sklypas
100x200. 10 vaisinių medžių. \$10,000.
PREScott 9-0872

6 KAMBARIŲ namas, 3 miegamieji.
Kabinėtinė virtuvė, automatinis kar-
što vandens alyva šildymas, 1 mašinos
garažas. Labai švarus. Po visu namu
rūsvis. Žieminiai langai su stieliais.
3315 So. Bell Ave. LA 3-2307.

5 KAMBARIŲ medinis namas, vienas
kambarys palėpėje. Gerame stovyje,
beismontas, gazo šiluma, garažas.
12225 So. Lowe Ave.

Gražus geltono mūro 2-ju aukštų
namas. 6 & 6 kambariai. Kampinis lo-
tas. Automatinis alyva šildymas. Tile
maudynės. 2 karų garažas, iš gatvės
įvažiavimas. \$24,000. Turim skubiai
parduoti. Vertas mažiausiai \$30,000.
Gera transportacija, arti krautuvės,
mokyklos ir bažnyčios. WALbrook 5-
9782.

Cicerio 5 kamb. bungalovs. \$11,500.
50 pėdų sklypas, arti 53 ir 31 Street.
Furnasas, alyvos šiluma, 2 mašinu gar-
ražas. \$3,500 įmokėti. Svoboda, 6013
Cermak, Bishop 2-2162.

1½ AUKŠTAS mūrinis, 5 kambariai
apačioje, naujas 4 kambarių butas pa-
lėpėje. Gazo šiluma, 2 karų garažas.
Kaina \$17,500. 1045 No. Spaulding.

PAJAMŲ BUNGALOV—MAYWOOD
13